

କାବ୍ୟ କୁସୁମାଞ୍ଜଳି

(୩)

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି

ଆସିବେ ସିଏ

ଆମ ଗାଁ ବିଲ ଗହ୍ମରୀ
ପାରି ସରିତ ଧାରା,
ତାପରେ ଛୋଟିଆ ପାହାଡ଼,
କିଆ କେତକୀ ଘେରା ||-୧
କିଆ ବୁଦା ପରେ ସରସୀ-
ପାରି ସଡ଼କଟିଏ;
ସେଇଥିରେ ଚଢ଼ି ମଟର-
ଗାଡ଼ି ଆସିବେ ସିଏ ||-୨
ମୃଦୁଳ ସମୀର ସତେ କି
ତାଙ୍କ ଆସିବା ଆଶେ;
ଥରି ଥରି ଆଜି ପରାଶ
ଭରି ଦିଏ ସୁବାସେ ||-୩
ସୋରିଷ ଫୁଲରେ କି ଲାଗି
ଏତେ ହଲଦୀ ମଖା ?
କହି ଦେଲା କିଏ ଆସିବେ
ଆଜ ମୋ ପ୍ରାଣ-ସଖା ?-୪
ଫିକା ଫିକା ମେଘ ଦେଲାଣି
ଏବେ ଅଳପ ଛାଇ;
ବେଗି ବେଗି ଯିବି ଏବେ ମୁଁ
ତାଙ୍କୁ ଭେଟିବା ପାଇଁ ||-୫
ମହକି ଉଠୁଛି ସେପାରେ
କିଆ ବହଳ ବାସ;
ରହିବନି କାଳେ ବାସ ମୋ
ସଖା ସହଳ ଆସ ||-୬
ଟିକି ଚଢ଼େଇଟି କି ବୋଲି
ଆଜି ଆସିଲା ଉଡ଼ି;
କିଟିରି ମିଟିରି ଗାଇଲା
ଟିକି ଲାଙ୍ଗୁଳ ଝାଡ଼ି ||-୭
ଥକି ଯାଅ ନାହିଁ ପାଦ ମୋ

ଚାଲ ଶେତର ହିଡ଼ି;
କିଆ ବୁଦା ପାରି ଚାଲରେ
ଡେଇଁ ବିଲ ପାହାଡ଼ ||-୮
ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲେଇ ସାଥୀ ମୋ
ଦେଲେ ମୋତେ ଅନେଇଁ;
ମଥାପରେ ଭାଙ୍ଗି ଓଢଣୀ
ମୁହଁ ଦେବି ବୁଲେଇ ||-୯
ପାଶେ ଆସି ଯେବେ କହିବେ
ଆଗୋ କି ନେବ କୁହ;
ପୋତି ଦେବି ମଥା, ଝାଲେଇ
ଯିବ ଲାଜରା ମୁହଁ ||-୧୦
ପଚାରିଲେ ପାଶେ କି ଭାବେ
ତୁମ କଟିଲା ଦିନ;
ଦୂରେ ଯାଇ ଖାଲି ଶୁଣେଇ
ଦେବି ପାଉଁଜି ତାନ ||-୧୧
କଅଁଳ ଭାଷାରେ ପକାଇ
ରାଶ ଛୁଇଁଲେ ମଥା,
ଲାଜେଇ ଲାଜେଇ କହିବି
ପାଶେ ଅଳପ କଥା ||-୧୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୭୦୧୨୩-୦୦୦୩ ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ଅଧୁରା ପ୍ରେମର ନାୟିକା

ଦୂର କେଉଁ ଝାଉଁବନେ
ଭାବୁଥିବ - ହେଇଯିବ

ଥୁବ କାହା ପ୍ରିୟା
ଚନ୍ଦରଭବିଆ, ୧

ତଥାପି ଆଶୁର ଆଶା
ବସି କିଆଁ ରହି ଥୁବି

ପୁରିବ କି ନାହିଁ,
କାହା ପଥ ଚାହିଁ । ୨

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆସିଗଲା
ବେନି ନେତୁ ଲୁହ ଝରି

ଛାଇଲେଉଟାଣି,
ଶୁଣୁ ସରିଲାଣି, ୩

ସବୁ ଆଶା ରହିବ କି
ପଥ ଚାହିଁ ଲାଗିଲାଣି

ଅଧୁରା ଅଧୁରା,
ବିଧୁରା ବିଧୁରା, ୪

କାହା ଲାଗି ଆସିଯାଏ
ମୁହଁସାରା ଲୁହ କିଆଁ

ଦୁଃଖ ଅହେତୁକୀ,
ରହିଥାଏ ଶୁଣୁ । ୫

ଏ ଭାବେ କି କଟିଯିବ
କେହି ଆସି କହିବନି

ଦୁଃଖୀନୀ ଜୀବନ,
ପ୍ରୀତିର ବଚନ ! ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୮୧୧୧୩୨୩

ଉଡ଼ିବ ମୋ ଟିକି ଚଢ଼େଇ

ଉଠିବୁ ଉଠିବୁ ବୋଲି ତୋ ପାଶେ ବସିଛି ଚାହିଁ;
ଆଉ କି ଉଠି ତୁ ମୋ ଲାଗି ଗୀତ ଗାଇବୁ ନାହିଁ ? -୧
ଟିକି ଚଢ଼େଇ ତୋ ଛୋଟିଆ ଅଣ୍ଟା ଛୋଟିଆ ଡେଶା;
ଛୋଟିଆ କାନ ମୋ ଶୁଣିବ, ଥରେ ତୋ ଗୀତ ଶୁଣା ||-୨

ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି କେତେ ଗଡ଼ିବୁ ବସା ଟିକି ଚଢ଼େଇ ?
ତୋ ଲାଗି ଚାଳରେ ଡବାଟେ ଦେଇ ଅଛି ଝୁଲାଇ || -୩
ମାଆଠୁ ଲୁଚେଇ ଚାଉଳ ଧାନ ଦେଇଛି ରଖି,
ସେଇଠି ଖାଇ ତୁ ଖେଳ ମୋ ସାଥେ, ଉଡ଼ି ଆ ପକ୍ଷୀ ||-୪

କାହିଁ ତୋର ମାଆ, ତୋତେ ସେ କିଆଁ ଆସୁନି ଦେଖି ?
କେଉଁ ଗଛ ତାଳେ ଥାଏ ସେ କହ ଆଣିବି ତାକି ||-୫
କେବେଠୁ କହ ତୁ ଖାଇନୁଁ, ଅଛୁ ଭୋକ ଉପାସେ ?
ଖେଳନା ଗିନାରେ ଖାଇବୁ ମୋର, ଆସ ମୋ ପାଶେ ||-୬

ଖରା ଯାଏ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ରେ ରାତି ଆସୁଛି ମାଡ଼ି,
କେମିତି ଫେରିବି ଘର ମୁଁ ତୋତେ ଏଇଠି ଛାଡ଼ି ?-୭
ନିତି ସକାଳରୁ ଉଠି ମୁଁ ତୋର ଶୁଣିଛି ଗୀତ,
ଏବେ କିଆଁ ପାଟି ଖୋଲୁନୁଁ ବାରେ କହ ମୋ ମିତ ||-୮

କିଏ ଆସି ଏଠି ବସ ରେ ଜଗି, ଯିବି ମୁଁ ଘର,
ଖାଇ ନ ଥିବ ମୋ ଚଢ଼େଇ, ଆଣି ଦେବି ଆହାର ||-୯
ଖାଇ ସେ ଉଠିଲେ ନେବି ମୁଁ ତାକୁ ଡାକ୍ତରଖାନା,
ଭଲ ହେଇ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ିବ ମେଲି ଛୋଟିଆ ଡେଶା ||-୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୨୦୧୬୧୧୨୮-୨୨୫୮

କେମିତି ମଣିଷ ଏ କବି

କେମିତି ମଣିଷ ତୁମେ,
କାନକୁ ଡାକ ନ ଛୁଏଁ

ଛାତି କି ପଥର ସିଏ ?
ତୁମେ କି ବଧୂରଟିଏ ||-୧

ରାତି ଦୀପ ଜାଳି ଜାଳି
ରଖୁ ଦିଅ ତୁଳୀ କାଳି

କି କର ଜାଗରେ ବସି;
ଆକାଶୁ ଖସିଲେ ଶଶୀ ||-୨

ଆହାର ନାର ନ ଦିଶେ
ଉପୋଷ୍ୟ ଅଂଶୁକନାଶେ

ଲାଗେନା କାକର ହର;
ଜାଗି ଉଠ ବୈଭାବର ||-୩

ପ୍ରହରେ ଭାଳିଲେ ଲୁହ
ଭଳିଲେ ବି ମହାରୁହ

ପ୍ରହରେ ଲେଖୁଛ ଗୀତି
ଟଳେନା ଏ ତୁମ ରୀତି ||-୪

ଅଶାଆଶ ଅକ୍ଷରରେ
ଧରି ତାକୁ ନୟନରେ

ଏମିତି ଗହୁଛ ହାର ?
ଝରି ଯାଏ ଲୁହ ଧାର ||-୫

ଖୋଜି ବୁଲ ବନ ଗିରି
ନିଜ ବୁକୁ ଦିଅ ଚିରି

ବଲ୍ଲୁର ସରିତ ସର;
ଅପର ହେଲେ କାତର ||-୬

ଲେଖୁଚ ମଣିଷ ପାଇଁ
ସାରା ରାତି ଚାହିଁ ଚାହିଁ

ପଢି ସେ ଭାଲୁଛି ଲୁହ;
କି ଲାଭ ପାଉଛ କୁହ ||-୭

ଶବଦବିତାନ ପରେ
ପଢି ପ୍ରାଣ ଥରଥରେ,

ଲେଖ ଯେ ସଙ୍ଗୀତଚୟ;
କେତେ ତୁମେ ନିରିଦୟ ||-୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୯୧୫-୦୦୫୧

ଉପୋଷ୍ୟ= ଉପବାସ; ନାର= ଜଳ; ହର= ଅଗ୍ନି; ଉପୋଷ୍ୟ= ଉପବାସ; ଅଂଶୁକ= ଦିବସ; ବୈଭାବର= ଯେ ବିଭବରୀ ବା ରାତ୍ରିରେ ଚାହିଁ ଥାଏ; ମହାରୁହ= ବିଶାଳ ଗଛ; ବଲ୍ଲୁର= ମରୁଭୂମି; ବିତାନ= ଗଦା, କୁଡ

ଅଖଣ୍ଡ ଭାରତ ଏ ଭାବେ ହୁଏନା ଭାଇ

ପୁରଣ ସେପାରି ମରଣ ବେପାରୀ

ଶରଣରେ ଅସି ଥରେ;

ସମାଜେ ବିଭାଜି ସର୍ଜି କୃତ ରାଜି

ଗର୍ଜିଲା ଏ ମହାପରେ || ୧

ଏବେ କେ ଦୁର୍ଜନ କଲେ ଉଚ୍ଚାରଣ

ଅସୁୟା ବିଷଗଗରା;

ପ୍ରବାସୀ, ବିଦେଶୀ, ସମ୍ପନ୍ନ ସ୍ୱଦେଶୀ,

କର ତାକୁ ସର୍ବହରା || ୨

ହୃଦେ ଆତ୍ମୀୟତା ବିଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରିୟତା,

ମମତା ବିସର୍ଜି ଦେଇ;

ଦୋହି କା' ରକତ ଅଖଣ୍ଡ ଭାରତ

• ଗଢି ପାରିଥିଲା କେହି ? ୩

• ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି - ୦୧୭୧୨୨୪୧୭୨୪

ଅନ୍ଧ ଅନ୍ଧେ କରୁଥିଲେ ପଥ-ପ୍ରଦର୍ଶନ.

ମହାମନା ଲେଖୁଥିଲେ "ଜଗତେ କେବଳ,"
ନ ଥିଲେ କି ମାତୃଭୂମି-ସାହିତ୍ୟ-ବସ୍ତୁ ? ||-୧

ଅନ୍ଧ ଅନ୍ଧେ କରୁଥିଲେ ପଥ-ପ୍ରଦର୍ଶନ.
ଅସମ୍ଭବ, କେବେ ତାକୁ ଦେଖି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ||-୨

ଅଜ୍ଞ ଅଜ୍ଞେ କରୁଥିବ ଜ୍ଞାନ ବିତରଣ
ନିରବେ ଦେଖୁ ସହିବା ଅହିତ ଲକ୍ଷଣ ||-୩

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଯିଏ ଚାହେଁ ନିଶ୍ଚିତ କଲ୍ୟାଣ,
ଅପାତ୍ରେ ବରିଲେ ଗୁରୁ କରିବ ବାରଣ ||-୪

ଅପାତ୍ରୁ ଶିଖିଲେ ବହୁଥିବ ଅପାତ୍ରତା;
ତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦାନ ନୁହେଁ ଆତ୍ମୀୟତା ||-୫

ଅଶିକ୍ଷାକୁ ପ୍ରସଂଶିଲେ ପିତା ବି ବଲରୀ,
ମାତୃଜଙ୍ଗ ଗୋ-ବସ୍ତର ସ୍ତନ୍ନ ହେବା ପରି ||-୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୯୧୭-୧୭୨୮

ଆଜିର କବି-ନେତା

ପାଠ୍ୟ କି ଭାବେ ଅଛି ଲେଖି,	ପଢ଼ିଲେ ନାହିଁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ।	୧
ନ ଜାଣି ଅଶସ୍ତ୍ରୀୟ ବର୍ଣ୍ଣ	ସାଜିବେ କବି, ହେଲା ମନ ।	୨
ଶୁଦ୍ଧ ବିନାଶି ମୌର୍ଖ୍ୟ ପାଲି	ଲାଗିଲେ ଲେଖନୀ ସଞ୍ଚାଳି ।	୩
ଏ ଭାବେ ନବକବିକୁଳ,	ଭାଷାର ଉପାଟିଲେ ମୂଳ ।	୪
କହନ୍ତି -- କେ ପାରିବ ଲେଖି	ବନା-ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ;	୫
ଯାହାର ନାହିଁ ଆନ କର୍ମ	ସେ କରୁ ଶୁଦ୍ଧି ଲାଗି ଶ୍ରମ ।	୬
ବୁଝିଲି ତାଙ୍କ ମର୍ମ କଥା:	ଅଶୁଦ୍ଧି ନୁହ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟଥା ।	୭
ଭାଷାର ବୁଝୁ କୁଳ-ଗୋତ୍ର,	ତାହାଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ା ମାନପତ୍ର ।	୮
ଭାଷାରେ ଭରି ପ୍ରଦୃଷଣ	କରିବେ ଭାଷା-ଆନ୍ଦୋଳନ ।	୯
କବି ହେଲେଣି, ହେବେ ନେତା,	ସଭାରେ ପୁଷ୍ପମାଲ୍ୟଜେତା ।	୧୦
ଏ ହେଲେ ଆଧୁନିକ କବି,	ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରବି ।	୧୧

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୧୦୧୨୨୨୧୯

ଆଳୁ - ବାତ୍ୟା

ଅନ୍ତର୍ଜାଲେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଲେ କଣା କେମ୍ପା କୁଜା
ଘରେ ଘରେ ସୁର ନରେ କଲେ ଆଳୁ ପୂଜା । ୧

ଚିଢ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ମୂଢ଼ବର କହିଲେ ଡରାଇ,
ଲେମ୍ବୁ ଲଙ୍କା କିଲେ ନେଖା କିଣି ରଖ ଭାଇ । ୨

ଆଳୁ ଖାଇ ବଞ୍ଚି ଭାଇ ବାତ୍ୟା ଦିନ ତିନି;
ବାଳବୃଦ୍ଧ ଅକି ଗଲେ ଆଳୁ କିଣି କିଣି । ୩

ବିଡ଼ିପାନ ଦୋକାନରେ ଲୋକ ସାଲୁ ବାଲୁ;
ସଭିଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା ମାତ୍ର ସେହି ଆଳୁ ଆଳୁ । ୪

ମାଆ କୋଳ ଛାଡ଼ି ତଳ ଗୁରୁଣ୍ଡିଲେ ଛୁଆ,
ମାଗେ ଆଳୁ ପୋତା ଭଜା ଭରତା ପତୁଆ । ୫

ହରବର ନାରୀ ନର, ସର୍ବେ ଆଖି ବୁଜା
ଦଉଡ଼ନ୍ତି ଘର କଡ଼ି: ସେବ ଆଳୁପୂଜା । ୬

କିଛି ହେଲେ ନ ପାରିଲେ ଶିଶୁ ଗଣ ବୁଝି:
କି ଲାଗି ବାପାମା ମଲେ ଆଳୁ ପୂଜି ପୂଜି । ୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି - ୨୦୧୯୦୫୦୨୧୪୧୨

ଆସ୍ଥାର ଅଶ୍ରୁ

ଅନେକ ଅଶ୍ରୁ ଅରେ
ଏ ବନସ୍ତ ସାରା ଦେଖ ବୁଲି
ଗୋଟି ଗୋଟି ତରୁବରେ
ଆସ୍ଥାର ପ୍ରତୀକ ଅଛି ଝୁଲି । ୧

ବହୁଛି ସଂଖ୍ୟାରେ ନିତି
ଅଗଣିତ ଆସ୍ଥାର ପ୍ରତୀକ,
କେତେ ସ୍ନେହ କେତେ ପ୍ରୀତି
ନ ଦେଖିଲେ ତୁମେ କି ପଥକ । ୨

ପ୍ରତିଟି ଏ ମାଟି ଘଟ
କହୁଅଛି ହୃଦୟର କଥା
କେତେ କେତେ ନିଷ୍ଠପଟ
ଛାତି ତଳ ଉଛଳ ମମତା । ୩

ମମତାର ପ୍ଲାବନେ କି
ଶୁଭୁଅଛି ମୃଦୁ ଗୁଞ୍ଜାରଣ,
ଆସ କବି ! ବସ ଲେଖି,
କର ସେହି ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ । ୪

ଆସ ଆସ ଗ୍ରାମବାସୀ
ଆସ ପ୍ରିୟନଗରସଜ୍ଜନ,
ପ୍ରତୀକପ୍ରେମରେ ଭାସି
କର କିଛି ଅଶ୍ରୁବିସର୍ଜନ । ୫

ଅଶ୍ରୁତ୍ତର ବନ ପାଶେ
ଦେଖ ପୁଣ୍ୟ ଜାହ୍ନବୀର ଧାରା,
ବହି ଚାଲେ ମହୋଜ୍ଞାସେ
ଆସ୍ଥାମୂଳେ କ୍ରନ୍ଦନର ଭାରା । ୬

କି କରିବ ଗଙ୍ଗୋଦକ
କେତେ ଭାର ନେବ ପାରାବାରେ,
ନିର୍ଜନର ଶବ ତକ
ରହି କାଳେ ଯିବ ସ୍ରୋତଧାରେ । ୭

ନଦୀ ଜାଣେ ବୋଧୁ ଶାଖେ,
ସ୍ନେହ ଯେତେ ଝୁଲୁଛି ଘଟକ
ମହାବ୍ୟାଧି ମୃତ୍ୟୁ ପାଶେ
ଘଟପ୍ରତି ଗୋଟିଏ ମୃତକ । ୮

ନିର୍ଜନର ପରିଜନ
ଅର୍ଥାଭାବେ ନ କରି ସଂସ୍କାର
ଶବ କରି ବିସର୍ଜନ
ଦେଉଛନ୍ତି ଘଟେ ଫୁଲହାର । ୯

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୧୦୫୧୪୧୪୧୭

କବି ହୃଦ ଉଦ୍ଘୋଳନ

ରବି ତଳେ କବି	ତୁମେ ଅନୁଭବୀ;
ଛବି ଆଜି ଯିବ ବୋଲି	
ଭାବ ପଡୁଆର	ହେବାକୁ ଜୁଆର
ଦୁଆର ରଖୁଛ ଖୋଲି	୧
ପ୍ରହର ପ୍ରହର	ପିଉଛ ଜହର
ସହର ସହର ବୁଲି;	
ବୁଲି ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ	ନାମ, ଧାମ, କାମ
କାହାର ଯାଇନ ଭୁଲି	୨
ପତରଝଡ଼ାରେ	କଳି ଝଗଡ଼ାରେ
ବାଲି ଘର ଗଢ଼ା ବେଳ;	
ପୁଷ୍କରିଣୀ ବେଢ଼ା	ଉର୍ବୀରୁହ ଚଢ଼ା
ବାଲି ଗରଡ଼ାରେ ଖେଳ	୩
ବୟସ ଯାକର	ପରଶ-କାତର
ଘଡ଼ି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି	
କବିତାର ତରୁ	କବିର ଅନ୍ତରୁ
କାବ୍ୟ ରୂପେ ପଡ଼େ ଝରି	୪
ସ୍ମରି ଅନୁକ୍ଷଣ	ପୀଡ଼ନ କଷଣ
କର୍ଣ୍ଣକା କର ଚାଳନ;	
କିଏ ଅଛି କାହିଁ	ଲେଖିବାର ପାଇଁ
ତୁମ ହୃଦ ଉଦ୍ଘୋଳନ ?	୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୧୧୭୨୨୩୭

ଉର୍ବୀରୁହ= tree; କର୍ଣ୍ଣକା= pen;

ଛାତ୍ରଜୀବନର ପ୍ରେମ

ମୋତେ ଥୁରୁ ଚାହିଁ ତୋ ମୁହଁ ଲୁଚାଇ
 ତୋତେ ମୁଁ ଚାହିଁଲେ ଦୋଷ,
କହିବୁ ଏ ପିଲା ଚାହିଁଲା ଚାହିଁଲା,
 କଥା ଯିବ ପାଞ୍ଚ କୋଶ ॥୧
ତୋ ସାଥୀ ଲଳନା କରିବେ କଳନା
 ସତ ନା ଛଳନା ଏହି,
ମୋର ସହପାଠୀ ଦେଖିବେ ମୋ ଛାତି
 ହୃଦ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ କାନ ଦେଇ ॥୨
ତୋ ସଙ୍ଗୀସତୀର୍ଥୀ ସରଜିବେ ମିଥ୍ୟା
 ଆଖ୍ୟାୟିକା ମୋତେ ନେଇ,
ବସାଇବେ ସଭା କହିବେ ତୋ ଗଭା
 କିଏ ସେ ଦେଇଛି ଫେଇ ॥୩
ଫୁଲ ବଗିଚାରେ କାହା ଅଭିସାରେ
 ବିତାଇଛୁ ସାରା ଦିନ?
କିଆଁ ତୋ ଅବସ୍ଥା ଏତିକି ହୀନସ୍ତ୍ରୀ,
 କିଏ ସେହି ଦୀନହୀନ ॥୪
ଶୁଣିଲେ ତୋ ଭାଇ ସାଥୀଙ୍କି ଭୁଟାଇ
 ସହସା ଆସିବ ମାତି,
କହିବ ତୋ ସରି ନୁହଁ ମୁଁ, କି ପରି
 ଦଇବ ଯାଇଛି ଛାତି ॥୫
ଘରେ ପିତାମାତା ମୋର ବହିଷାତା
 ନିରେଖିବେ ଗୋଟି ଗୋଟି,
କାଳେ ପ୍ରେମପତ୍ର ଥୁବ ତା ଭିତର,
 ଆପଦ ଯିବ କି ଘୋଟି ॥୬
ଏତିକିରେ ଥାଉ ଦେଖା ନାହିଁ ଆଉ
 ମୋହିନୀ ଲାଜରା ହସ
ନୟନ ମାଧୁରୀ ଭୂଭଙ୍ଗୀ ଚାତୁରୀ,
 ହେବି ନାହିଁ ପରବଶ ॥୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୪୧୨୦୩୫୪

ଟାଣପଣ

ଟାଣପଣ ରଖୁ ଯାଇଅଛୁ ଅକି, ଆହୁରି ଅକିବ ତୁମେ;
ଏବେ ଟିକେ ଯାଇ ବୁଲି ଆସ ଭାଇ ଭିଜା ଏଇ ମଉସୁମେ ।୧

ରାଗରୋଷ କରି ତୁଚ୍ଛା ଡରିମରି କରି ଗଲ ସାତପର;
ସେଠି କେ ପୋଛିବ ଯେ ବେଳେ ବୋହିବ ନେତ୍ରଧାରେ ଅଶ୍ରୁଝର ।୨

ବିରହ କାତରେ କେବେ ଥରେ ଥରେ ବିରସ ଦିଶିଲେ ମୁହଁ
କିଏ ପାଶେ ଆସି କହେ କି ସମ୍ଭାଷି - ଭଲ ଅଛ କି ନା କୁହ । ୩

ଏ ଶିବ-ଜାଗରେ ମନ୍ଦିର ଆଗରେ ରୌଦ୍ରତାପ ହେଲେ ଖର
କେ ଆସି କହିବ - କାଳେ ପଡ଼ିଯିବ ନିଅ ନିଅ ହାତ ଧର । ୪

ଶିଶିର କାକରେ ନିଶୀଥ ଯାକରେ ଘେରିଯିବ ନୀରବତା,
ଘୋଡ଼ି ଘାଡ଼ି ଦେଇ କହିବ କି କେହି - ବୁଜି ଦିଅ ଆଖିପତା । ୫

ପ୍ରଦୋଷ ବୁଡ଼ିଲେ ଉଦ୍‌ଂଶ ଉଡ଼ିଲେ ଭରି ଦେବେ କଣ୍ଠୁୟନ,
ନିମ୍ବକ ଜଳାଇ କେ ଡାକିବ ଯାଇ - କର ଗୃହେ ପଳାୟନ । ୬

L. Kabi 20190304

ଉପୁରି ଖୁଆର ଫଳ

ଯାର ଆତମନ ସେହି ଚାହା ପାଣି	କଲେ ଯଉବନ ଦିଅ ଚା-ଦୋକାନୀ,	ଏସନ ଆସିବ ଫେରି, ଅଫିସି ହେଲାଣି ଡେରି ।	୧
ପଶିଗଲେ ଥରେ ଧନ କମିବାରେ	ଅଫିସି ଭିତରେ ଘରଣୀ କା ଘରେ	ଦେଖି ଉପୁରି ଖୁଆ କରୁ ନାହିଁ ଖୁଆ ପିଆ ।	୨
ମଣିଷ ଘୁଷୁରୀ ଲୋକ ଏହି ପରି	ଖାଏ ସେ ଉପୁରି ରହିଛନ୍ତି ଭରି,	ସେହି ତା ଚାକିରୀ ମୂଲ, ତରୀ ପାଉନାହିଁ କୂଳ ।	୩
ପାଇଲେ ମଉକା ଯେତେ ଗୁପ୍ତ ତଥ୍ୟ	ଏ ଦେଶ ନଉକା ପାଇଗଲେ ପଥ୍ୟ	ଶତ୍ରୁ ଦେବେ ଓଲଟାଇ, କିଏ ଦେବ ମୁକୁଳାଇ ।	୪
ଦରମା ପାଇବା ଚୋରି ବିନା ଚଳି	ପଇସା ଖାଇବା, ହୁଏ ନାହିଁ ବୋଲି	ଚୋରିର ଗାଇବା ଗୁଣ ଜନମରୁ ଛୁଆ ଶୁଣେ ।	୫
ପିଲା କାନେ କାନେ କୁଶିକ୍ଷା ବିଷରେ	ଗୁରୁଜନମାନେ ସେ ହେବ ଶେଷରେ	କହିଲେ ଏ ଭଳି କଥା ଏ ଦେଶର ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା ।	୬
ଛୁଆକୁ ଶୁଣାଇ ଜାଣୁ ଥିବ ମନ	ଏହି ବିଦ୍ୟା ଭାଇ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ହେଲା ଧନ	ଯେତେ ଦିଅ ପଢ଼ିବାକୁ, ଚୋରଟିଏ ଗଢ଼ିବାକୁ ।	୭
ପାଠ ପଢ଼ିକରି ଦେଖିବ ତା ପରେ	ସେ ବି ତୁମ ପରି ତୁମ ନିଜ ଘରେ	କରିବ ପ ଲସା ଚୋରି, ପୁତ୍ର ମହମ୍ମଦ ଘୋରୀ ।	୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 201903191920

ଆହା କି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା !

ନ ଜାଣି ମାତ୍ରା କି	ଫଳା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର	
ମାଳ ମାଳ କବି	ଲେଖକ ପ୍ରବର	୧
ସ୍ବର ବର୍ଣ୍ଣ ପର	ବର୍ଣ୍ଣର ତାଲିକା	
ତହୁଁ ବହୁ ଦୂର	ଲେଖକ ଲେଖିକା	୨
ବର୍ଣ୍ଣ୍ୟ, ଅବର୍ଣ୍ଣ୍ୟ, କେ	ଅତିରିକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ;	
କହିବେ ଏ ବଡ଼	କଠିନ ପ୍ରଶ୍ନ	୩
ଆଉ କେ କହିବେ	ତୁମେ ସିନା ଜ୍ଞାନୀ;	
ଛାର ମୁଁ କବିତେ	ସବୁଠୁ ଅଜ୍ଞାନୀ	୪
ଭାଳେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ,	ଜ୍ଞାନୀ ଜନଟିଏ	
ପଢ଼ି ଶିଶୁ ପାଠ୍ୟ	ମନେ ରଖେ ଯିଏ	୫
ଆହା କି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା !	କବିପଦଧାରୀ,	
ସାଜିଛନ୍ତି ଭାଷା	ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ	୬
ନରାଶ ସାଜିବେ	ଯହିଁ ଚିକିତ୍ସକ;	
ଜୀବନ କି କେବେ	ପାଇବ ମୃତକ ?	୭
ଛାଡ଼ ଏବେ ଭିତ୍ତି-	ପତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ	
ଘରେ ବସି କର	ଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନ	୮
ଆପଣା ଲେଖରେ	ତୁଟି--ପାରାବାର	
ଦଣ୍ଡିବ ଅପରେ,	ନାହିଁ ଅଧିକାର	୯
ଦୋଷ ଯେ ରଖୁଛି	ତାକୁ କହି ଦିଅ;	
ସଭିଏଁ ତ ଭାଇ	ଭଗ୍ନୀ ପୁଅ ଝିଅ	୧୦
ପଢ଼ିନ ତ ମନ	ଦେଇ ଆଦ୍ୟ ପାଠ;	
ହୁଅ ସଦ୍ୟତନ	ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଚାଟ	୧୧
ଉଚ୍ଚ ହେବ ବୋଲି	କରିଛ ତ ଆଶା;	
ଲାଜ ଛାଡ଼ି ଆଜ	ଶିଖ ନିଜ ଭାଷା	୧୨
ନାମେ କବି ଲେଖି	କବି ବୋଲାଉଲେ;	
ଜଗତେ କେହି କି	କବି ହେଇ ଥିଲେ ?	୧୩
ଲଲାଟେୟ କବି ୨୦୧୭ ୧୧ ୧୨ ୫ ୧୩ ୨୪		

ନରାଶ=
man-eater,
ନର (ମଣିଷ)
ମାଂସ ଭକ୍ଷଣ
ଆଶା କରେ
ଯେ ସେ

ଇଶ୍ଵର କରିବେ ଉଦ୍ଧାର

ଦରିଦ୍ର ଘଟେ ନାରାୟଣ
ଉଦରେ ଥିଲେ କ୍ଷୁଧାଜ୍ଞାଳା
କି ଲାଗି କର ନାରାୟଣ
ଚୌଦିଗେ ଯାର କେତୁରାହୁ
ଥୁବା ନ ଥୁବା ଅକାରଣ । 1
କି ହେବ ତାର ଜପାମାଳା । 2
ଦରିଦ୍ରଘଟେ ନିବାସନ । 3
ତା ପୃଷ୍ଠେ ପ୍ରଭୁ ଏକ୍ଷ୍ମାନାଉ । 4

ଧନବାନ୍ ପାଶେ ଜଗଦ୍‌ବସୁ
ଏଣୁ ନିଷ୍ଠୁର୍ଷ ପ୍ରେକ୍ଷକର -
ରହୁଭଣ୍ଡାରେ ପ୍ରଭୁ ଲୀନ
ଭୋଗୁ ସେ ଆଭାବ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
ନିର୍ଦ୍ରବ୍ୟ ନେତ୍ରେ ସଦା ଅଶ୍ରୁ । 5
ଦୀନର ନୁହନ୍ତି ଇଶ୍ଵର । 6
ନିରତ ଜପିବାକୁ ଦୀନ । 7
ହୀନଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁ ରସା । 8

ଫୁଲାଇ ଦୀନ କହୁ ଛାତି
ସଦା ସେ ଅଛନ୍ତି ସ୍ଥରଣେ
ନ ଚାହୁଁ ଆଦର ସମ୍ମାନ
ପେଟରେ ଦେଇ ପାଣିପଟି
ମୋ ପରି ଭକତ ନାହାନ୍ତି - 9
ପ୍ରଭୁ ମୋହର ଗୋଟାପଣେ । 10
ପେଟକୁ ଗଣ୍ଡେ ଅନୁପାନ । 11
ନିର୍ଦ୍ଦିନ ମରୁ ଖଟି ଖଟି । 12

ଖଟି ମରୁ ସେ ଦିବାରାତ୍ର
ପ୍ରଭୁ ତା ପୃଷ୍ଠେ ନାଉ ଜାଣି
ଅତ୍ୟଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟେ ଦେଉ ଶ୍ରମ
ମଥା ସର୍ବଦା ରଖୁ ନତ
ନ ମାଗୁ ନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର । 13
ମରୁ ଲଙ୍ଘନ ଟାଣି ଟାଣି । 14
ପୋଷି 'ଇଶ୍ଵର ମୋର' ଭ୍ରମ । 15
ଛାତିରୁ ନିଗାଡି ରକତ । 16

ମରୁ ସେ ମିଶି ସେନା ମଧ୍ୟେ
ଖାଇ ଧନୀର ହେଉ ବାନ୍ତି
ଧନୀ ଧର୍ମିଙ୍କ ଭାଇ ଭାଇ
ଖଟ, ମାଗ ନା ଅଧିକାର,
ଧନୀ ରହନ୍ତୁ ମହାନନ୍ଦେ । 17
ଦୀନର ହେଉ ସ୍ଵର୍ଗପ୍ରାପ୍ତି । 18
ନିର୍ଦ୍ଦିନେ ଦିଅନ୍ତି ଚିହ୍ନାଇ - 19
ଇଶ୍ଵର କରିବେ ଉଦ୍ଧାର । 20

ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202304270111

ଏବେ - ଧୀରେ ଧୀରେ ଅବତରେ ରଜନୀ

ଦେଖ - ପୁଲେ ପୁଲେ ଖେଳି ବୁଲେ ଅବନୀ

ଏବେ - ଧୀରେ ଧୀରେ ଅବତରେ ରଜନୀ || ୧||

ସଞ୍ଜ - ଖଞ୍ଜଣୀର ସାଜେ ହେବ ଭଜନ ;

ପକ୍ଷୀ - ଶାଖୀ ଶାଖେ ସାଜି ଦେବେ କୂଜନ || ୨||

ଘରେ - ସଞ୍ଜବତୀ ଜଳାଇବେ ଘରଣୀ;

ଘଣ୍ଟ - ଶଙ୍ଖ ବାଜି ପୁରି ଯିବ ଧରଣୀ || ୩||

ଏବେ - ରହି ରହି ବିହାରୀସ ବିହରେ;

ମିତ - ଶୀତ ପାତେ ତନ୍ମୁ ମନ ଶିହରେ || ୪||

ଜଳେ - କୁବଳୟ ଖୋଲୁଥିବ ଆନନ;

ଦେଖୁ - ଚାନ୍ଦ ରାତି ଥିବ ପ୍ରୀତି- ମଗନ || ୫||

ଥିବ - ଅର୍ଦ୍ଧ ରାତେ ମୌନ ବ୍ରତେ ମେଦିନୀ,

ଦେଖୁ - ହରଷରେ ବରଷିବ ଚାନ୍ଦିନୀ || ୬||

ଯେବେ - ଉଷା ଆସି ପରଷିବ ଅସିର;

ବାସ - ମହୀରୁହେ ଆହରିବ ସମୀର || ୭||

ଲାଗେନ୍ତୁ କବି ୨୦୧୭୧୨୧୫୧୮୦୦

କୁକୁଟାର ଶିକ୍ଷାଦାନ

ଦିଶିଲାଣି ନଈ ଆର କୂଳେ
ସହରର ଗହଳ ହେଲ
ଧୀର ସ୍ଥିର ଥିଲେ ମାଆ କୋଳେ
ସରି ଯିବ ସରିତ ସହଳ ||-୧

ଶିଶୁ ଲାଗି କେତେ ଯେ କଷଣ
ଜନନୀଟି ହସି ହସି ସହେ
ବଡ଼ ହେଲେ ହେବା କି ପାଷାଣ,
ଭୁଲି ଯିବା ତାକୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ମୋହେ ?-୨

ଜନନୀର ବଢ଼ିଲେ ବୟସ
ଥକି ଯିବ, ହେବ ରୋଗ ବ୍ୟାଧି;
ଖୋଜି ଦେବା ତା ଲାଗି ଆହାର
ଖୋଜି ଆଣି ଦେବା ଅରକ୍ଷଧି ||-୩

ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମିଳି ମିଶି ଆମେ
ମଣିଷକୁ ଦେଖାଇବା ରାହା,
ଦେଖାଇବା ଆତରି କରମେ
ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ନିଜ ମାଆ ||-୪

ଏବେ ଯାଇ ସହର ଭିତରେ
ଘୁରି ଘୁରି କରିବା ବୋବାଲ;
କହି ଦେବା ଦୁଆରେ ଦୁଆରେ
ଉଠ ଉଠ ହେଲାଣି ସକାଳ ||-୫

ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସାରି ବେଗି ବେଗି
ପଢ଼ି ବସ ଧରି ଖାତା ବହି;
ନିଜ ସ୍ଥାନ ବାଛି ନେବା ଲାଗି
ଏବେ ଠାରୁ ପଢ଼ ମନ ଦେଇ ||-୬

ମନ ଦେଇ ପଢ଼ିଥିଲେ ଏବେ
ବଡ଼ ହେଲେ ଲେଖିବ କବିତା;
ନ ଜାଳିଲେ ତେଲ ଘିଅ ନବେ
ଦୀପରେ କି ଜଳିବ ସଜିତା ?-୭

ନ ଜାଣିଲେ ପଣିକିଆ ମାନ
କେହି କେବେ କଷିବ ଗଣିତ ?
ଶବ୍ଦ-ଅର୍ଥ ବ୍ୟାକରଣ ଜ୍ଞାନ-
ବିବର୍ଜିତ ଗଢ଼େ କି ସାହିତ୍ୟ ??-୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୧୩୧-୦୮-୩୮
ଶ୍ରୀ ହରିଶ ଶରଣମ୍

किसान खिलाएंगे फूल, पुलिस ने बिछाए थे कांटे,
राकेश टिकैत ने गाजीपुर बॉर्डर पर इस तरह किया
इंतजाम

भारतीय किसान यूनियन के राष्ट्रीय प्रवक्ता राकेश टिकैत

राकेश टिकैत ने गाजीपुर बॉर्डर पर इस तरह किया इंतजाम

କଣ୍ଟା ଦେଇ ନିଆ ଫୁଲ

ଜୀବନ ଯାତରା ଶରଧାପସରା
ତୁମେ କି ବୁଝିବ ମୂଲ୍ୟ?
ତୁମେ ଖଞ୍ଜିଥିଲ କୀଳା କଣ୍ଟା ଖୁଲ,
ଆମେ ଲଗାଉଛୁ ଫୁଲ । ୧
ଶ୍ରମେ ହେଲେ ଥକା ଲାଗିଗଲେ ରକା
ଏକା କେବେ ଯାଉ ଯାଉ,
ଏଇ ମାଟି ପରେ ବିଶ୍ରାମିବ ଥରେ,
ଏଇଠାରେ ଫୁଲ ଥାଉ । ୨
ରାଜାର୍ହ ବ୍ୟସନ ବିଳାସ ବ୍ୟସନ
ଭବନରେ ହେଉ ଠୁଲ,
ଆମେ ଗଲା ପରେ କେବେ ଥରେ ଥରେ
ଏଠାରେ ତୋଳିବ ଫୁଲ । ୩

ବାଣୀପୁତ୍ର ୦୫-୦୭-୨୧

କବିତା ନୁହଁ ସେ ଭାଇ

ବନା ବ୍ୟାକରଣ ବର୍ଜିତ ଲିଖନ କବନ୍ଧ ରାଜନ ସମ,
ଭଇଟ ଉପମା ଯେତେ କଲେ ଜମା ନୁହଁ ଜ୍ଞାନା ଉପଶମ ।୧

ଶବଦ ପ୍ରେମରେ ନ ପଡ଼ ଭ୍ରମରେ ନ ଜାଣି ତା ଅଭିପ୍ରାୟ,
ନ ଜାଣି ତାଳନ କଲେ ନୌଗମନ ସିନ୍ଧୁଗର୍ଭେ ଅସହାୟ ।୨

କଲେ ତା ସମୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷାପରୀକ୍ଷା ସାଧ୍ୟମତେ ସଂଶୋଧନ,
ଶବ୍ଦର ଗ୍ରନ୍ଥନ ଦିଏ ତା ପଠନ ଶ୍ରବଣରେ ଆନନ୍ଦନ ।୩

ଯତି ଛନ୍ଦ ବିନା ଗଦ୍ୟ ହୁଏ ସିନା କବିତା ହୁଏନା ଭାଇ,
ଅନୁଛେଦଟିଏ ହେଇ ପାରେ ସିଏ, ପଦ୍ୟର ନଥାଏ ଛାଇ ।୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୯୦୭୩୧୦୩୩୭

କାବ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣଜ୍ଞାନ

(ଯାହା ନ ଜାଣିଲେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଛନ୍ଦ କଣ ଜାଣିବା ଓ
ଅଭ୍ୟାସ ନ କଲେ ଛନ୍ଦ ଲେଖିବା ଅସମ୍ଭବ ।)

ସାନ୍ତସ୍ଵାର ବିସର୍ଗାନ୍ତ

ଦୀର୍ଘ ସଂଯୁକ୍ତପୂର୍ବକ

ଗୁରୁ ହଳାଗ୍ରପାଦାନ୍ତେ

ଲଘୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ବକ ।

କାବ୍ୟରେ କେଉଁ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ କେଉଁ
ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ଲଘୁ ବର୍ଣ୍ଣ ? ଉତ୍ତର:

[1] ଅନ୍ତସ୍ଵାରଯୁକ୍ତ [2] ବିସର୍ଗଯୁକ୍ତ [3] ବ୍ୟାକରଣର
ଦୀର୍ଘ ସ୍ଵର (ଆ ଇ ଓ ଋ ଏ ଐ ଓ ଔ - ଏହି ୫ଟି) [4]
ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରର ପୂର୍ବସ୍ଥ [5] ହଳ ଚିହ୍ନର ପୂର୍ବସ୍ଥ ଓ [6]
ପାଦର ଶେଷସ୍ଥ ସ୍ଵର ଗୁରୁ ବର୍ଣ୍ଣର ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ (ଅର୍ଥାତ୍
ଏଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚାରିତ ହେବାକୁ ଦୁଇ ମାତ୍ରା ବା ଦୁଇ ଏକକ
ସମୟ ନିଅନ୍ତି ।) ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଵର ଲଘୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍
ଏକମାତ୍ରିକ ।

L. Kabi

202212200915

କାବ୍ୟାକାରେ ନିନ୍ଦାସ୍ତୁତିଗାଳିପ୍ରୀତି ଆଦି

ସବୁ ଲେଖି ନିଶ୍ଚେ ରଖି
ନିନ୍ଦାସ୍ତୁତିଗାଳିପ୍ରୀତି
ଅଜ୍ଞଧର୍ମକଳାମର୍ମ-
ପାରାୟଣରସାୟନ-

ହେବ କାବ୍ୟାକାରେ ।
କିଛି ହେଇପାରେ । ୧
ବାସୁମନୋସ୍ଥିତି-
ଲେଖ-ଅର୍ଥନୀତି । ୨

ଆୟୁର୍ବିଦ୍ୟାଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା-
ଲେଖି ଯାହା ପାରେ ନାହିଁ
ଦେଖ ଏବେ ଗାଳି ତେବେ
ଥୁବା ନେତା ଯିବା ନେତା
ଗାଳି:-

ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା ତଥା,
ଗଦ୍ୟର କବିତା । ୩
ନେତାଗଣପରେ,
ଅପର ଧାମରେ । ୪

ପୁଅ ଯଦି ଯୋଗ୍ୟ ଛୁଆ
ପୁଅ ଯଦି ଘୋଡ଼ାମୁହଁ
ନେହେରୁଇନ୍ଦିରାଶାସ୍ତ୍ରୀ-
କି ଲାଗି ସଞ୍ଚିଲ ଏ ତ

ସଞ୍ଚୁ କାହା ପାଇଁ?
ସଞ୍ଚୁ କାହା ପାଇଁ? ୫
ମୋରାର୍ଜୀ ଅଟଳ !
ବିକୁଛି ସକଳ । ୬

ଜାଣିନ କି ଘୋଡ଼ାହାତୀ
ସବୁ ବିକି ଖାଇ ଦିଏ
ଏକଇ କୁବୃକ୍ଷ ବନ
ଘୋଡ଼ା ମୁହଁ ଦେଉଅଛି

ଯାହା ଘରେ ଥୁଅ
ଘୋଡ଼ାମୁହଁ ପୁଅ । ୭
ଜାଳି ଦେଲା ପରି
ସର୍ବନାଶ କରି । ୮

ବାଣୀପୁତ୍ର

୨୦୨୧୦୮୧୭୧୭୩୭

ଅଧିରାଟ୍ - ୩୯
କୀଳାବିଛା ଅଧିରାଟ୍

ଅନମ୍ବରୁ ଦେଖ କହେ
କୀଳାବିଛା ଅଧିରାଟ୍
ନିଜ କୃଷକଙ୍କ ଲାଗି
ଏ ଦୁର୍ଭୁକ୍ତି ତୋ ମଥାକୁ
ଆପଣାଜନକୁ ତୁହି
ଭୀତ ହସ୍ତ ବିଚାରକୁ
ବୈର ଅନୁସରି ବୃଥା
ଆମ ଦୁଷ୍ଟତାରୁ କିଛି
ହେଇପାରେ, କୀଳା ଦେବ
ଶୂଳିବିଦ୍ଧ ହେବୁ ତହିଁ
ଆଗକୁ ଯେତେକ ପୁଣି
ପ୍ରତିଫଳ ଭୋଗୁଥିବୁ

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଲୁଇ -
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୁହି । ୧
ବିଛାଉଛୁ କୀଳା,
କୁଆଡୁ ଆସିଲା? ୨
ବିଚାରି ଅରାତି,
ବୃଥା ସାରା ରାତି । ୩
ସାଜିଲୁ ରାତ୍ରିକ
ଶିଖୁରୁ ତ ଶିଖ । ୪
ମାତ୍ର ଏହି ଫଳ -
ତୁ ନିଜେ କେବଳ । ୫
ହେବ ନିର୍ବାଚନ,
ତୁହି ବାପଧନ । ୬

ବାଣୀପୁତ୍ର

୨୦୨୧୦୨୦୩୧୧୦୫

କୁନି ଭାଇ ବାଇଧର

ମୋ କୁନି ଭାଇର ମୋ ସାଥରେ ଖାଲି	ନାମ ବାଇଧର ଲଢ଼ି ଯାଏ ବୋଲି	କା ସାଥେ ଲାଗେ ନା ସିଏ । ମିଛେ ତାକୁ ଗାଳି ଦିଏ ॥	-୧॥
-------------------------------	----------------------------	---	-----

ନାମକୁ ମୋହରି ନିଜର ନାମଟି	କହି ସେ ନ ପାରି ପଶେ ନା ତା ପାଟି	କହେ ମୋତେ “କେନ୍ଦୁ ନାଲି ।” କହେ “କୁଇ ଆଇ” ବୋଲି ॥	-୨॥
---------------------------	---------------------------------	---	-----

“କୁଇ ଆଇ” ହେଲା ବଡ଼ ହେଲେ ସିନା	“କୁନି ଭାଇ ” ଥିଲା କହିବ ଭାଇନା,	ମୋର ପ୍ରିୟ ତାକ ତାକୁ; ଏବେ ଯାହା ମନ ତାକୁ ॥	-୩॥
--------------------------------	---------------------------------	---	-----

ତାଲି ପାରେନା ସେ ଦେଖୁ ଦେଲେ ସେଠି	ଲୁଟି ଲୁଟି ବସେ ଦାନ୍ତକୁ ନିକୁଟି	ଚାହା ପିଆ ମେଜ ତଳେ; ହସି, କାନ୍ଦି ଆଖି ମଳେ ॥	-୪॥
----------------------------------	---------------------------------	--	-----

ଦିନେ ବାଇଧର ଧରି ତାର ହାତ	ହେଇ ଯିବ ବଡ଼ ନେଇ ଯିବି ଯାତ	ମୋ ସାଥେ ଯିବ ଚାହାଳୀ; ତା ହାତେ ଦେବି କାହାଳୀ ॥	-୫॥
---------------------------	-----------------------------	--	-----

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୯୧୦-୧୩୦୦

କୂପସ୍ଥ ଦର୍ପ୍ପର ଥିଲେ ଦୃଢ଼ କୂପଧର୍ମେ
କେବେ ନ ଚାହିଁବ ନିଜ ସ୍ଥିତି ଜାଣିବାକୁ ।
କ୍ରୋଧାନ୍ନ ହେବ ଶୁଣିଲେ ନିଜ ସତ୍ୟ କଣ୍ଠେ
ବାହାର ସୃଷ୍ଟିବିଷୟେ କହି ଦେଖ ତାକୁ ॥

ଛନ୍ଦ: **ବସନ୍ତୁତିଳକା** (ତଉଜା ଜଗୌ ଗଃ)

221/211/121/121+22

by **LKabi** **202504081153**

କୋଟି ବିଶ୍ଵ ଛବି

ଶୁଣେ ଥରେ ଥରେ ପତ୍ର ମରମରେ;
କେବେ ଗୀତ ଶୁଣେ ନାହିଁ,
ଗହନ ନିଶାରେ ସପନ ଦିଶାରେ
ମନ ହଜିଗଲେ କାହିଁ [୧]

ସେଇ ସପନରେ ଯାଇ ଗୋପନରେ
ଛାଇ ଛାଇ ମୋଦମାଳେ,
ଦେଖେ ଅଭିନବ ସୁଷମା ବିଭବ
ନୀଳ ନଭ ଅନୁରାଳେ ।୨॥

ବାଦଲ-ଛତାରେ ଆକାଶଲତାରେ
ଆଖି ପତା ଯାଏ ମୁଦି;
ପାଗ ଲେଉଟିଲେ ରାଗ ଆଉଟିଲେ
ଲୋଟି ଝରେ କଉମୁଦୀ ।୩॥

ଶୂନ୍ୟ ଅନୁରାଳେ ଆନ ଚକ୍ରବାଳେ
କାଳେ କାଳେ କଳାକାର
ପିହିତ ଅଙ୍ଗରେ ବିହିତ ଭଙ୍ଗରେ
ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ଟାଣେ ଗାର ।୪॥

ଗୋଟିଗୋଟି ଗାର ଲୋଟିଲୋଟି ତାର
କୋଟି ବିଶ୍ଵ ଛବି ତୋଳେ;
ସେ ଥାଏ ନୀରବେ ମନୁନ-ଭୈରବେ
ଅନୁହୀନ କଳରୋଳେ ।୫॥

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି

ଗ୍ରାମୀଣ ଦର୍ଶାଇ ଗବାଙ୍କ ଶବ୍ଦେ
 ପୁରାଥ ନା କାବ୍ୟ କି ଶବ୍ଦକୋଷ ।
 ଗ୍ରାମୀଣ ଲୋକେ ବି ଗବା ନୁହନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କ ମାଥେ ଲଦ ନାହିଁ ଦୋଷ ॥ 1

ଉଦ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଲେଖା ବହିରେ କି କାବ୍ୟେ
 ଦେଲେ ହୁଏ ଦୁର୍ବଳ ସେହି ଭାଷା ।
 ଏହାରୁ ବେଶି କ୍ଷତି ଅନ୍ୟ ନାହିଁ
 ଏହାରୁ ନିସ୍ତାରର ନାହିଁ ଆଶା ॥ 2

ଶବ୍ଦକୋଷ= ଅଭିଧାନ;

ନାନା ଗବାତୁଲ୍ୟ କୁଶଳ ଭାରେ
 ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବାରୁ ଗବାଭିଧାନ ।
 ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରେ ଅକ୍ଷମ ଲାଗିବାରେ
 ଗ୍ରାମୀଣ ଲୋକଙ୍କୁ କି ଦୋଷଦାନ ॥ 3

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା SSI SSI ISI SS
 ସୂତ୍ର: ସ୍ୟାଦିନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଯଦି ତୌ ଜଗୌ ଗଃ
 ଗଣ: ତଗଣ ତଗଣ ଜଗଣ ଗୁଗୁ
 by L. Kabi 202605262355

ଗେରେଣ୍ଡୁ ନାହିଁ ସର୍ବଦା

କିଏ ଲେଖେ ଯଥା ଇଚ୍ଛା

କିଏ ବା ଶିଖିଲା ପରେ ।

ନ ଜାଣି ଲେଖିଲାବାଲା

ଫସି ଯାଏ ଥରେ ଥରେ ॥

225

ଲୁଚି ଚୋର କରେ ଚୋରୀ

ଖସେ ତା ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲେ ।

ଧରା ହେଲେ କୁଟେ ରକ୍ଷା -

ଯା ଠେଙ୍ଗାରେ ଲୁହା କିଲେ ॥226

ସେ ହେତୁ କରନା ଚୋରୀ

ଲେଖା କେହି ବି ଅନ୍ୟର

କେ ଦେବେ ଠୁଙ୍କି ପାହାରେ

ଜାଣିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ॥

227

ଯାନ ଆଶୁରୁଜା ଚାଳି

ଅପଘାତ ନ ଆସିଛି

ମାନେ ତାର ନୁହେଁ ଧାତା

ଗେରେଣ୍ଡୁ ଲେଖିଦେଇଛି ॥ 228

L. Kabi 20230112

ଭାଷାଟା ହିଁ କବିଙ୍କ ସମ୍ପଦ ସିଏ ମାରନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ
ଦୋଷ ଗ୍ରାମର ଲୋକମସ୍ତକପରେ ପେଲନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛାମତେ ।
ଯେଛାତା ଅପଣବ ଲେଖି କହିବେ- ଏ ଶବ୍ଦ ମୂର୍ଖାଞ୍ଜଳେ
ଶିକ୍ଷା ସେହି ଅଶିକ୍ଷିତଙ୍କ ଲଭି ସେ ସମ୍ପନ୍ନ ସାରସ୍ୱତେ ॥

ସମ୍ପନ୍ନ ସାରସ୍ୱତେ= ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରବୀଣ;

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍ by L. Kabi
SSS IIS ISI IIS • SSI SSI S

ଘାରିବ କର୍ବରୀ ଫେରି ଯା ଘରେ

ପର୍ବତ ଶିଖରେ ସୈକତ ଶୀକରେ
ଚିକୁର ନିକର - କରକେ କରି
କେ ତୁମେ ଦୁକୁଳା କୁଡଳମୁକୁଳା
ମଉଳା କଳିକା - ବସିତ ଧରି ||-୧

ବ୍ୟଥୁତବଦନା ସ୍ତ୍ରୀମିତନୟନା
ବିଧୂତକ୍ରନ୍ଦନା - ଶୂନ୍ୟଲୋକନା
କହ କି ଆଶାରେ କାହା ଭରସାରେ
କି ହାନ ସୁମରି - କର ଶୋଚନା ||-୨

ଭରିତ ମରୁତ- ତାତିତ ତଡିତ
ବିପଥେ ଅପଥ - ବରୁଥ ଗଡେ,
ପଥରପିହିତେ ଲୋହିତ ରୋହିତେ
ଉହିତ ଈହିତ - ଲେଖୁଛ ସତେ ? ||-୩

ଦର୍ଶନ ବିଘ୍ନାରି ପ୍ରେକ୍ଷ ବାରେ ନାରୀ
ଦୂରେ ଧୂସରିତ - ପରିଧୂ ପାରେ
ତିମିର କବରୀ ବିଷ୍ଣାରି କର୍ବରୀ
ଖରେ ଆସେ ଘେରି - ଫେରି ଯା ଘରେ ||-୪
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୦୯୨୮-୦୧୧୧

ଶୀକର= ଜଳକଣା; ଚିକୁର= କେଶ; ନିକର= ଥାକ, ଗୁଞ୍ଜ; କରକ= ହାତ; କୁଡଳ= ମଥାର କେଶ; ସ୍ତ୍ରୀମିତ= ପ୍ରଶାନ୍ତ, ନିଶ୍ଚଳ; ବିଧୂତ= (ଚାପି) ରଖାଯାଇଥିବା; ଲୋକନ =ଅବଲୋକନ; ହାନ= କ୍ଷତି, ନାଶ; ଭରିତ= ବେଗବାନ୍; ମରୁତ= ବାୟୁ; ତାତିତ= ବିଚାଡିତ; ତଡିତ= ବିକୁଳି; ବିପଥ= ଭିନ୍ନ ମାର୍ଗ; ଅପଥ= ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ; ବରୁଥ= ସମୟ; ପିହିତ= ଲୁଚିଥିବା; ରୋହିତ= ରକ୍ତ; ଉହିତ= ପରିବର୍ତ୍ତିତ; ଈହିତ= ବାଞ୍ଛିତ; କର୍ବରୀ= ରାତି

ଚମତାର ମୋଟେଇ ହିଁ ବଳ

ଲାଭ ଆଣେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ
ଖାଏ ନର ସହସ୍ର କଟକା ।
ଆସ୍ଥିତା ଘା କାଟେ ନାହିଁ,
ଗଣ୍ଡାଠାରୁ ମୋଟା ତା ଚମତା ॥ 1

ବିଧାତାରୁ ଦିନରାତି
ଖାଇ କର୍ଣ୍ଣମୂଳିଆ ହଜାରେ ।
କହୁଥାଏ ନିର୍ଲଜ୍ଜତା -
"ଏ ତ ପ୍ରଭୁକୃପା, କି ମଜାରେ ॥" 2

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 20251022

ଯାହା ଲେଖି ସାରିଲେଣି ସହସ୍ର
ବାଗୀଶ

ପୁଣି ତା ଲେଖିବି କିମ୍ବା ନୁ ବି
ଅହନିଶ ।

ଚର୍ଚ୍ଚିତଚର୍ଚ୍ଚଣକାର୍ଯ୍ୟେ ପୁରୁଷାର୍ଥ
କାହିଁ,

ନୁଆ ଥିଲେ ଲେଖେ ବେଶି ଲେଖି
ପାରେ ନାହିଁ ॥

ବାଗୀଶ=କବି; L Kabi

202511100819

ଚିଠି:

ଚିଠି,
ସେ ତ –
ସ୍ମୃତିରେ ଅଲିଭା ଗାର !
ସେ ତ –
ସ୍ବପ୍ନ-ଗନ୍ଧାଘର;
କେତେ –
ଛାତିର ରକ୍ତ ଧାର;

ବର୍ଷା ରାତିରେ ଝରଝର ନାରେ
ପାରାବାର ତାରେ
ହୃଦ-ଅଭିସାରେ
ସିଏ –
ବାଲିରେ ହସ୍ତାକ୍ଷର;

ଜୀବନ ବେଶୁରେ
ଶ୍ବପ୍ନାନ ରେଶୁରେ
ପ୍ରୀତି-ପ୍ରତୀତିର ଦମିତ ଶମିତ
ବିଦ୍ରୋହ ବାର ବାର,
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ନିଗ୍ରହେ ଧରା
ତୃଷ୍ଣା-ତୃଣୀରେ
ତାଙ୍କୁ ଜାମନା-ତାର ।

ଗୋଟି ଗୋଟି ଚିଠି
ପାଟି ଗଲେ ପିଟି
କୋଟିଏ ଆସ୍ୟ
ଭାବିବ ଭକ୍ତୁଟି
ଲାସ୍ୟ-ନୁପୁର-ସ୍ବର;
ଶତ ବନ୍ଧନ ଖଣ୍ଡନ କରି
ଗୁଞ୍ଜରି ଯିବ ଜୀବନ ଜାପାରେ
ନିନାଦ ବିଷାଦ ସ୍ବର,

ତୋଳି ଶତ ଶତ ମୁହଁତ ପ୍ରାଣେ
ଆଶାର ଆସର - ଭସ୍ମ ସରିତ ଝର:

ଗୋଟେ – ଦରଦୀ ଅନ୍ଧସ୍ବର;
ଏଶୁ – ପ୍ରୀତିରେ ପତ୍ରତାର,
କର – ସଜିଏ ପତ୍ରତାର,
କର – ପ୍ରୀତିରେ ପତ୍ରତାର ।
ଆସ - କରିବା ପତ୍ରତାର !!

(ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି) ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶମ୍
୨୦୧୭୧୨୩୦-୧୮୪୦

ଚୋରି ଓ ଚାନ୍ଦା

ରକ୍ଷୀ କହେ, "ଚୋର ଧରା ହେଲା ତୋର
ପାପାଚାର ଚୋରି ମାଲ,
ହରି ରାତା ରାତି ମନ୍ଦିର ସମ୍ପତ୍ତି
କାରାଗାର କଟି ଚାଲ ।" ୧

ଚୋର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରେ କହୁଛି ସତ୍ତରେ
"ନ ଥିଲ ତ ଚାନ୍ଦା ଦେଇ,
ବୁଝାଅ ତୁମର କି ଗଲା ବାପର,
ଚୋରି କଲେ ଚୋର କେହି ?" ୨

ଘୋଟାଲା ଭିଆଇ ଅନ୍ଧଭକ୍ତ ଭାଇ,
ଗୋଧୀ-ମିତିଆ ତା ସାଥୀ,
ଟିଭି ପରେ ଆସି ନୈର୍ଲଜ୍ଜ୍ୟ ପ୍ରକାଶି
ଏହି ଭାଷା କହୁଛନ୍ତି । ୩

ଅନ୍ଧ, ଗୋଧୀଛୁଆ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ମାତୁଆ,
ଅପତକ୍ ଗନ୍ତାଘର;
ବାଣୀପୁତ୍ର ଭଣେ ଏହାଙ୍କୁ ତକ୍ଷଣେ
ତୁମ୍ଭେ ସଜ୍ଜାର କର । ୪

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୧୦୭୨୪୦୯୩୩

-ଛେଳିନାରାୟଣ-

ସକଳ ଘଟେ ପ୍ରଭୁ ଜାଣ,
ଛେଳିଟେ ମାରି କାଟି ଆଣ ।
ସଂସାରେ ଅଛୁ ଯେତେ ଦିନ
ଖାଅ କଙ୍କଡ଼ା କୁର୍ମ ମୀନ ।
ତୁ ହେବୁ ଶୁଣାନେ ପାଉଁଶ,
ପଶୁପକ୍ଷୀର ଖା ମାଉଁସ ।
ତୁ କଲେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ବିନାଶ
ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବୁ ସ୍ୱର୍ଗବାସ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

20220625

. *ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ ଭାବନା*

ସତେ କି ଲଗ୍ବର ପାପୀଙ୍କି ବିଶ୍ବର
ସ୍ବହସ୍ତେ ପାରୁଛ ନାହିଁ?
ପଚାରିଲ ନାହିଁ, ଦିଅନ୍ତି ବତାଇ
ନାମ କିଛି ବାଛି ବାଛି !୧
ରହିଲ କି ବିଜି, ବରଷାରେ ଭିଜି
ଆସିଗଲା ଜର କାଶ?
ଆର ବରଷକୁ ଆଗ ମୋ ଘରକୁ
ଟିଠା ନେଇଯିବ ଆସ ।୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୮୨୩୨୦୫୪

ଜଳଦେ ଚଞ୍ଚଳା ତଳେ ଚିତ୍ରୋତ୍ପଳା
ସଲିଳେ ଚପଳା ଛାଇ;
ଜଳାବର୍ତ୍ତ ବାଳା କଳା ନୃତ୍ୟଶାଳା
ଅଚଳା ଉଡୁଳା ପାଇ ।

ଚଞ୍ଚଳା= ବିଛୁଳି; ଚିତ୍ରୋତ୍ପଳା= ନଦୀ ବିଶେଷ;
ଜଳାବର୍ତ୍ତ= ଭଉଁରୀ; ଅଚଳା= ପୃଥିବୀ; ଉଡୁଳା= ଗଣ୍ଡ;

ଲ. କାବି 2022-11-30-10-30

ଠେଲୀଗାଡ଼ି

178

ଠେଲୀଗାଡ଼ି ମନୁଷ୍ୟଦେହ ଭୁଜନେ

ସେ ମଧ୍ୟ ଭଙ୍ଗାଟିଏ

ଯେତେ ତାକୁ ସଜାଡ଼ି ପାରିବ ସିଏ

ତଦ୍ରୂପ ଲାଷ୍ଟିଂ କରେ ।

ତା ମିସ୍ତ୍ରୀ ମିଳିବେ ଗଲେ ହିଁ ନିୟମେ

ପାର୍ଶ୍ଵସ୍ଥ ବୈଦ୍ୟାଳୟେ

ସେ ସ୍ଥାନେ ଚଳି ତାକୁ ବୈଦ୍ୟ ନିକଟେ

ଦେଖାଉ ଥା ଯଦ୍ୱରେ ॥

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀତିତମ୍ ସୂତ୍ର:

ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱେନସଜସ୍ତତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦୂଳବିକ୍ରୀତିତମ୍

222/112/121/112••221/221+2

by LKabi 202503242325

ତୁମ୍ଭେ ଉପରେ ଯମ

ଯମ ତାର କାମ ପରେ
ସେ ଲାଗି ତା ଟପ୍ ବସ୍
ତୁଚ୍ଛା କି ସେ ସ୍ୱର୍ଗଦେଶେ
ସାଥେ ମିତ ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ
ତୁମ୍ଭେ ପରେ ବେନି ନରେ
ତାଙ୍କ ଦେଇ ହୁଏ ନାହିଁ
ଖଟି ଦୁହେଁ ଅରଜନ୍ତୁ
ଭିତ୍ତି ନର ନରେତର

ଶୁଣୁ ରହି ଥାଏ,
ତାକୁ ଭଲପାଏ ୧
କିରାଣୀ ସଜ୍ଜନ,
ବିଶ୍ୱସ୍ତ ପିଅନ? ୨
ଭାରି ରାଇଟିଆ,
ଟଙ୍କାଖୁଆପିଆ ୩
ଉଦରକୁ ରୁଟି,
ଅସୁରଙ୍କ ତୁଟି ୧୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୧୧୦

A young boy and girl are looking at a book together. The boy is on the left, wearing a dark shirt, and the girl is on the right, wearing a light-colored shirt. They are both looking down at the book, which is held by the girl. The background is a solid light color.

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୦୧୮୦୨୧୦
ଅଭିସାର= ସାକ୍ଷାତକାର; ଆରଣ୍ୟ= ବନ୍ୟ; ଉସ୍ର= କିରଣ; ରକ୍ତି= ଅନୁରକ୍ତି, ଶ୍ରଦ୍ଧା; ପ୍ରସ୍ଥ=
ଯାତ୍ରା, ପ୍ରସାର;

ତୁମେ ଗଲେ ପ୍ରଭୁ ଖୋଲିଦେ ଫାଟକ

ଗାଈକି ଛୁଆଁନା, କାଟି
ଧନ୍ୟ ତୁମ ଦୟା ଧର୍ମ,
କହୁଅଛ ନର ସେବା
କାହଳ ଛାଗଳ ଗଳା
ଉରତ୍ର ଶୁକର ରିଷ୍ୟ
ତୋଷିବେ ରସନା ରସ,
ଏ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆତ୍ମା ସବୁ
ଗାଢ଼ି ଆତ୍ମା ସମତୁଲ,
ଧର୍ମ କହି କର ଏହି

ଖାଉଥା ଛେଳିକି,
ଧର୍ମକୁ ଭେଳିକି । ୧
ନରୋତ୍ତମ ସେବା,
କାଟି ଗିଳି ଦେବା । ୨
ଜଳେତର ତଥା,
ବିଧୂର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ୩
ବନ୍ଧୁର କଣ୍ଡୁଳ,
ମୟୂଣ ବତୁଳ । ୪
ଦୁର୍ଦ୍ଦର ନାଟକ

ପ୍ରଭୁ ଖୋଲିଦେବେ ଗଲେ ପୁଷ୍କର ଫାଟକ । ୫

ଶବ୍ଦାର୍ଥ:- କାହଳ= ଉଦ୍ରଥ, କୁକୁଟ, କୁକୁଟ, କୁକୁଡ଼ା; ଉରତ୍ର
ଶୁକର ରିଷ୍ୟ= ମେଷ ଘୁଷୁରୀ ମୃଗ; ବନ୍ଧୁର= ଅସମ,ଆବୁଡ଼ା
ଖାବୁଡ଼ା; କଣ୍ଡୁଳ= କଣ୍ଡୁ ବିଶିଷ୍ଟ; ମୟୂଣ ବତୁଳ= ଚିକ୍ଷଣ ଗୋଲ୍
ଗୋଲ୍; ପୁଷ୍କର= ସ୍ବର୍ଗ; ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୪୧୮୧୩୫୦

• *ତୁମେ ମୋ ସରଗ ପରୀ*

ତୁମ ମୁହଁ ଦିଶେ ମୋତେ ମୋ କବିତା ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ,
ତେଣୁ ମୁଁ ଲେଖେ ନିରତେ ଅହର୍ନିଶ ହର୍ଷ ଉଲ୍ଲାସରେ !୧

ତା ଶବ୍ଦ ମଦିରା ଗାଏ ତୁମ କଣ୍ଠ ତାପା ଗୁଞ୍ଜରଣେ,
ତନ୍ଦ୍ରା ମୋର ହଜିଯାଏ ହଜିଲା ସେ ପ୍ରୀତିର ସ୍ମରଣେ ।୨

ଜାଣେନା କି ଲାଗି ସାଥୀ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା ପ୍ରୀତିର ସଉଧ,
ବିତି ନ ଯାଆନ୍ତେ ରାତି ମାତିଗଲା ଇତିର ବଉଦ ।୩

ଦୋଷ କା'ର ଦିଶେ ନାହିଁ, ପାଇ ନାହିଁ କାହିଁ ଆଜି ଯାଏ,
ପ୍ରୀତିରେ ତ ରୋଷ ସ୍ଥାୟୀ, ସେଇଟା କି ଦୋଷ କୁହାଯାଏ ?୪

ମାନ ଅଭିମାନା ଥାଏ: ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପ୍ରୀତିରେ କଳହ
ଅଜାଣତେ ହେଇ ଯାଏ, ଚାଖୁବାକୁ କ୍ଷଣିକ ବିରହ ।୫

ବିରହରେ ଥାଏ ଲୁଚି ଖୋଜି ପୁଣି ପାଇବାର ସୁଖ,
ପ୍ରେମକନ୍ୟା ଖେଳେ ପୁଚି, ପ୍ରେମ ବନ୍ୟା ହୁଏ ଶତମୁଖ ।୬

ପ୍ରୀତିରେ କଳହ କରେ ନବ ରୂପେ ପ୍ରେମ ଜାଗରଣ,
ତେଣୁ ମୁଁ ଦେଇନି ଥରେ କଳହକୁ ଦୋଷ ଅକାରଣ ।୭

ପ୍ରେମ ସେହି ପାରିଜାତ କୁସୁମିତ ନିତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ପାଇଁ,
ଜାଙ୍କିଲେ ଅନ୍ଧାର ସେ ତ ଝଟି ପଡି ସଜି ଯାଏ ନାହିଁ ।୮

ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ପରି ତୁମେ ମୋର ନିତ୍ୟ ମନୋଲୋଭା,
ତୁମେ ମୋ ସରଗପରୀ, ଉଦ୍ଭାସିତ ବିଭାବରୀ ଶୋଭା ।୯

ଲେଖୁଅଛି ତୁମ ପାଇଁ ରାତି ରାତି ଲେଖୁବି କବିତା,
ନୟନ ରହିବ ଚାହିଁ, ଜଳୁଥିବ ହୃଦୟ-ସଳିତା ।୧୦

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୦୭୩୦୧୨୫୭

କିଛି ଲୋକେ କରୁଥିଲେ
 ମୁକ୍ତି-ଆନ୍ଦୋଳନ;
 ବାକି ଥୋକେ କରୁଥିଲେ
 ଦଙ୍ଗା-ବିପ୍ଳବ ॥୧
 ପରମ-ଲଘୁର ପ୍ରଭୁ
 କରୁଣା-ସାଗର;
 ଉଭୟଙ୍କୁ ଦେଇଦେଲେ
 ଲଜ୍ଜାପୂର୍ଣ୍ଣ-ବର ॥୨
 ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୧୦୯୦୨୦୭୪୮

ଅଧିରାଟ୍ - ୪

ଦୁଇ ଅଧୀର ଅଧିରାଟ୍

ଚୌପାଶେ ଅପତି ପିତା-

ପୁତ୍ରହରା ନାରୀ

ମୌନତ୍ବରେ ଜନପଦ

ଶୁଣାନୁ ଭାରି;

ବୃଥା ରାଜା ଧର୍ମପୁତ୍ର

ନେତ୍ରଜ-ଭଜାଣି,

ବସୁନ୍ଧରା ରିକ୍ତବୀରୀ

ହେଇ ସାରିଲାଣି ॥ ୧

ଶୁଣାଅ ବଂଶୀର ସ୍ବନ,

ଦିଅ ଉଦ୍.ବୋଧନ,

ଅବିରତ କର ନେରୋ

ଅଶୁ ପ୍ରବାହନ;

କିସ କେ କରିବ ନକ୍ର-

କ୍ରନ୍ଦନକୁ ନେଇ,

ଅଗ୍ନିଗର୍ଭେ ରାଜଧାନୀ

ଗଲା ଭସ୍ମ ହେଇ ॥ ୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୭୨୭୨୧୨୦

=====

କବିତା: ଦୁରାଧର୍ଷ ଧାରା ଗଡେ

ଛନ୍ଦ: ପ୍ରଘାତ 14 -vv /4682

ଗଣ: ଯ ଯ ଯ ଯ + ଲଗୁ

ବର୍ଣ୍ଣ: 122/122/122/122 + 12

=====

ଅକସ୍ମାତ୍ ଅଧୀରା ଦୁରାଧର୍ଷ ଧାରା ଗଡେ

ଧରାପୃଷ୍ଠ ହେଲା ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣକାୟ ପ୍ରତି ।

ତୁମେ ଦୂର ଦେଶେ ଅନାଗମ୍ୟ ମାୟାପୁରେ

ମୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବାସୀ ତରୁଛାୟ ପୃଥ୍ବୀଧରେ ॥ 1

ଅଧୀରା= ବିଚ୍ଛୁଳି, ଧାରା= ବର୍ଷ, ଅନାଗମ୍ୟ=
ଅପହଞ୍ଚିତ, ତରୁଛାୟ= ଗଛ ଛାଇ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ;
ପୃଥ୍ବୀଧର= ପର୍ବତ;

ବାଣୀପୁତ୍ର 202303152214

ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ

ମୂଲ୍ୟହୀନ ଶୂନ୍ୟଟିକୁ ଯିଏ କାଢ଼ିଥିଲା;
ତାହାଠାରୁ ଅଛି କିଏ ଜାଣିବାର ପିଲା? ୧
ଶୂନ୍ୟ ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ରାଶି ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଯାଏ;
ଶୂନ୍ୟ ତାର ମହାଧନ ଯିଏ ବୁଝି ଥାଏ ? ୨

ଶୂନ୍ୟ ଯୋଗେ ଏକ ବଢ଼ି ହୁଏ ଦଶ ଶତ,
ପୁଣି ସେହି ଶୂନ୍ୟ କରେ ସହସ୍ର ଅନୁତ । ୩
ଅନୁତରୁ ଲକ୍ଷ ପୁଣି ନିୟୁତରୁ କୋଟି,
ଅବୁଦରୁ ବୃନ୍ଦ ଗଢେ ଶୂନ୍ୟ ଗୋଟି ଗୋଟି । ୪

ତହୁଁ ଆସେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପୁଣି ନିଖର୍ଚ୍ଚ ତା ପର,
ଶୂନ୍ୟ ବସି ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ, ତା ପରେ ସାଗର । ୫
ଶୂନ୍ୟ ଯୋଡ଼ି ସିଏ ବଢ଼ି ହୁଏ ଅନ୍ତ୍ୟ ମଧ୍ୟ,
ଶେଷରେ ସତର ଗୋଟି ଶୂନ୍ୟର ପରାଜ୍ଞ । ୬

ତାଠୁ ବଢ଼ ରାଶି ଯାହା ନାହିଁ ତାହା ନାମ,
ଏତିକିରେ ଆଜି ଯାଏ ଚଳୁଅଛି କାମ ॥ ୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି/୨୦୧୮୧୦୧୭୦୦୩୦

ଦେଖୁ ଯା ଦେଖୁ ଯା ଅରେ

=====

ମରିତ ହରିତ	ଅତୀତ ପତିତ	ପରିତ ସରିତ ଧାରେ	
ରଙ୍ଗିଣୀ ସୁଗୁଣୀ	ପ୍ରାଣପ୍ରସଙ୍ଗିନୀ	ସଙ୍ଗିନୀ ଦେଖୁଯା ବାରେ	
ଏଇ ଆମ୍ରମୂଳେ	ଏଇ ନମ୍ରପୁଲେ	ଏଇ କମ୍ର ଉପବନେ,	
ବିଜିତ ଇହିତ	ବିହିତ ନିହିତ	ପିହିତ ଭୀଷିତ ମନେ ।	1

ମରିତ= ମୃତ; ହରିତ= ସବୁଜ; ପରିତ= ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ; ସରିତ= ନଦୀ; ରଙ୍ଗିଣୀ= ରଙ୍ଗଚଙ୍ଗୀ;
ସୁଗୁଣୀ= ମାଳାଧାରିଣୀ; ବିଜିତ= ହାସଲ ହେଇଥିବା; ଇହିତ= ଇଚ୍ଛିତ; ବିହିତ= ଯୋଗ୍ୟ;
ପିହିତ= ଆବୃତ; ଭୀଷିତ= ଭୀତ;

ସେହି ତ୍ରସ୍ତ ଦେଖା	ପ୍ରେମ ହସ୍ତଲେଖା	ରେଣୁପ୍ରସ୍ଥରଖା ନାମ	
ଅକସ୍ମାତ ଉର୍ମି	ସେ ସୈକତ ତୁମି	ନାମପୋଛା ଅବିରାମ	
ସେହି ଘନ ଘନ	ଲେଖା ଅନୁକ୍ଷଣ,	ସେ ପ୍ରୋଞ୍ଛନ ସିନ୍ଧୁ ଜଳେ	
ତାର ବିଲୋକନେ	ବିଷନ୍ନ ଆନନେ	ଅଶ୍ରୁଧାର ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ ।	2

ତ୍ରସ୍ତ= ଭୀତ; ରେଣୁପ୍ରସ୍ଥ= ବାଲିର ବିସ୍ତାର; ଉର୍ମି= ଢେଉ; ରେଣୁପ୍ରସ୍ଥ= ପୋଛିବା
ବିଲୋକନ= ଦର୍ଶନ;

ନନ୍ଦନକ୍ରନ୍ଦନ	ବିଷନ୍ନବଦନ	ସାଦନ କ୍ଳାଦନ ମତି	
ପୀରତି, ବିରତି	ସଂହତି ବିବିକ୍ତି	ପ୍ରବିକ୍ତ ପ୍ରସ୍ଥିତି ଗତି ।	
ପ୍ରତିଟି ପ୍ରତୀକ	ରହିଛି ସଟୀକ	ଅଭୀକ ଦୃଶୀକ ପରେ,	
କୃତି ସମ୍ପାଦନେ	ସ୍ମୃତି ପ୍ରତାପନେ	ଦେଖୁ ଯା ଦେଖୁ ଯା ଅରେ ।	3

ନନ୍ଦନ= ଶୁଦ୍ଧି କରିବା; ସାଦନ= ବିଷାଦ କରିବା; କ୍ଳାଦନ= ଆହ୍ଲାଦ କରିବା; ସଂହତି
ବିବିକ୍ତି= ମିଳନ ବିଚ୍ଛେଦ; ପ୍ରବିକ୍ତ= ଅର୍ଥର; ପ୍ରସ୍ଥିତି= ଫେରିବା; ସଟୀକ= ଟୀକା ସହ;
ଅଭୀକ= କବି, ପ୍ରେମିକ; ଦୃଶୀକ= ଦୃଷ୍ଟି; କୃତି= କୃତ୍ତି;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202205172222

ଦୋଷପେଲା

କହୁଛ ବ୍ୟାପିଲା ବ୍ୟାଧି	ଦୂରତା ନ ରଖି,	
ଲକ୍ଷେ ନେତା ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ	କିମ୍ପାଇଁ କହିବ କି ॥	୧
ଆରକ୍ଷୀକୁ ବ୍ୟାଧି ପୁଣି	ସେନା ମଧ୍ୟେ ବ୍ୟାଧି,	
ସିଏ କି ନ ଥିଲେ ତୁମ	ବଚନ ସମ୍ପାଦି ॥	୨
କରୁନ ଆତ୍ମସମୀକ୍ଷା,	କେତେ ନିଜ ଦୋଷ,	
ଜନତା ଉପରେ ବୁଝା	କର ନାହିଁ ରୋଷ ॥	୩
ଚାଲି ଥିଲେ ଏହି ପରି	ଦୋଷ ପେଲା ପେଲି,	
କି ଶିଖିବେ ତୁମଠାରୁ	ତୁମ ଚେଲା ଚେଲୀ ॥	୪
ଦୋଷଠେଲା ଦେଖି ପାରେ	ନାହିଁ ନିଜ ତୁଟି,	
ତୁଟି ପରେ ତୁଟି ତାର	ଚାଲିଥାଏ ଛୁଟି ॥	୫

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୮ ୨୪୧୨୧୦

ଧୂଳିମାଟିର ଖେଳ

ଆସ - ଆସରେ ପିଲେ, ଆମ - ଗହୀର ବିଲେ,
ଧୂଳି-ମାଟିରେ ଖେଳିବା ଖେଳ;
ଆଜି - ମିଳୁଛି ଦେଖା, କାଲି - କରମ ଲେଖା,
ଟିକେ - ହେବା ସାଙ୍ଗସୁଖ ଗେଲ! ॥୧॥

ମାଟି - କଣ୍ଢେଇ ଗଢା, ତାର - ସାଜସଜଡା
ରଜା ପୁଅ ଝିଅ ବାହା ଆଜି;
ଲାଗି - ଗଲେ ଝଗଡା ହେବ ଫିଙ୍ଗାଫୋପଡା
କାହା - ହାତଗୋଡ ଯିବ ଭାଜି ॥୨॥

ମାଟି - କଣ୍ଢେଇ ଧରି ବନ - ବିଲ ଗହୀରୀ
ଦେଇ - ଯିବା ବୁଲି ନୂଆ ଜାଗା;
ଥୁବ - ଯାନି ଯାତରା, କେତେ ପିଠାକାକରା,
ଭିକ - ମାଗୁଥୁବ ହତଭାଗା ॥୩॥

ଏଇ - ଗହୀର ବିଲେ, କେବେ ଦେଖିବ ପିଲେ
ଗୋଟେ - ଧାନକୁନ୍ଦରାର ଫେରି,
ଟିକି - ଚଢେଇ ଯୋଡି ଯିବେ ବସାରୁ ଉଡି,
ତାଙ୍କ- ବାପା ମା ଆସିବେ ଫେରି ॥୪॥

ପାଶେ - ସେ ତୋଟାମାଲେ ଲତା-ଗଛର ତାଳେ
ସବୁ - କଢ ପୁଟିହେବ ଫୁଲ;
ଝାଉଁ - ଲିଲା ଫୁଲଟିତଳେ - ପଡିବ ଲୋଟି;
ହେବ - ମାଟି ସାଥେ ସମତୁଲ ॥୫॥

ମୋଟେ - ବୟସ ରକା ବେଗେ - ଲାଗିଲେ ଥକା
ଖେଳ- ଅଧାରୁ ଫେରିବି ଘରେ;
ତୁମ - ପିଲା ବୟସ!, କେତେ- ଆଶାର ବାସ,
ଖେଳ - ଦିନ, ରାତି ଉଜାଗରେ ॥୬॥

ଖେଳ - ପଡିଆ ଯାଇମୋଟେ ଖୋଜିଲେ କେହି
କହି - ଦେବ ମୁଁ ଯାଉଛି ଫେରି
ଥୁବି - ସପନ ରଥେ ହେବି- ଗଗନପଥେ
ଗ୍ରହ-ତାରା ସାଥେ ପଥଚାରୀ ॥୭॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୮୦୩୨୫୧୦୨୪

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୩୦୭୩୬୬

ଅସଂଯୁକ୍ତ ପଦମାଳା (୨୫-୨୭)

ନ ଧରିବ ଦୋଷ

ଆଶୟେ ମୋହର ଶୋକର ଲହର
ପ୍ରହର ପ୍ରହର ଛୁଟେ
ଏ ଗିରି ଗହ୍ୱର ଅରଣ୍ୟ ସହର
ସେ ଲୁହର ଗୀତ ଲୁଟେ ॥ ୬୫ ॥

ଏବେ ଆଉ କାହିଁ ଲେଖୁ ପାରୁ ନାହିଁ
ଚାହିଁ ଚାହିଁ ସାରା ରାତି
ସମ ଅର୍ଦ୍ଧସମ ଅଥବା ବିଷମ
ମନୋରମ-ଉପଜାତି ॥ ୨୨ ॥

କର ନାହିଁ ରୋଷ ଧର ନାହିଁ ଦୋଷ
ହୁଅ ତୋଷ ପୁଅ-ଝିଅ
ନିଶ୍ଚେ ଅହନିଶ ଲଭିବ ଆଶିଷ
ରହି ଥିବା ଯାକେ ଦିହ ॥ ୨୭ ॥

ବାଣୀପୁର ୨୦୨୩୦୮୧୨୧୩୧୪

ନବୁଝିବାନର

(ସ୍ୱରାନ୍ୱୟାସରେ ରଚିତ)

ବର୍ଣ୍ଣ ସଂଯୋଜନା:-

ଅଉଇଆଅଅ ଅଉଇଆଅଅ

ଇଇଆଅ ଅଏ ଆଇ

111/211 111/211

112/112/11

ନବୁଝିବାନର କହୁଛିପା'ମର

ଶିଖାର ପଦେନାହିଁ,

ମନୁ ହାରି ତର କରୁ ମାରି ଶର

ବିନିକାରପଥେ ଧାଇଁ ।

ବାଣୀପୁତ୍ର

ନାରୀକୁ ଆତ୍ମା ପ୍ରଭୁ ଦେଇ ନାହିଁ

ଛନ୍ଦ: ଇନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା 11/357

ଗଣ: ତଗଣ ତଗଣ ଜଗଣ + ଗୁଗୁ

ସୂତ୍ର: ସ୍ୟାଦିନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରା ଯଦି ଚୌ ଜଗୌ ଗଃ

ବର୍ଣ୍ଣକ୍ରମ: 221/221/121+22

ଏକାଧୂପତ୍ୟ ରୁଚି ଯାର ଥାଏ

ନାରୀକୁ ଭାଳେ ନିଜ ଭୋଗ୍ୟଦାସୀ

ସେ ନିଷ୍ଠୁରାତ୍ମା ବହି ଲେଖୁ ଥାଏ

ନାରୀକୁ ବନ୍ଧା ରଖିବା ସପକ୍ଷେ ।

ଅଣ୍ଡୀରକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା ସତେ ବା

ଆତ୍ମାଟିଏ ପୁଣ୍ୟଫଳ ସ୍ୱରୂପ ।

ଆଜନ୍ମ ସେ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଲାଗି ଥାଏ

ତା ଦେହରେ ନେଇ ବିଶେଷ ରୂପ ।

ବାଣୀପୁତ୍ର 282312140714

ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର

ଚୋର କହେ ଚୋରି ବିତ୍ତ	ଇଶ୍ଵରୀୟ ଦାନ;
ଘରେ ଭରି ରଖୁଛି ତ	ନିମିତ୍ତ ମୁଁ ଜାଣ । ୧॥
କିଣାବିକା ଯେ କରନ୍ତି	ସମ୍ମାନପତର,
ନିଜକୁ ସେ କହୁଛନ୍ତି	ନିମିତ୍ତମାତର । ୨॥
ନିମିତ୍ତଟେ ସାଜି ଯିଏ	ଖାଉଛନ୍ତି ଟଙ୍କା,
ସଭିଏଁ କହନ୍ତି ଇଏ	କପାଳର ଅଙ୍କା । ୩
ବନ୍ଦ କର ଭଣ୍ଡ ଗୁରୁ	"ନିମିତ୍ତ" ଭାଷଣ,
ଭାଷଣ ସରୁ ନ ସରୁ	ବହୁଛି କଷଣ । ୪
ସଭିଏଁ କହନ୍ତି କରି	କରାଉଛି ସିଏ,
ପକେଟ ଦଉଛି ଭରି	ତା ଦୟା ଟିକିଏ । ୫
ଚାଲି ଥିବ ଯେତେ ଦିନ	ନିମିତ୍ତର ଦ୍ରାହି
ଜମା ଆତ୍ମପ୍ରବଞ୍ଚନ	ରୋକି ହେବ ନାହିଁ । ୬
ଦୋଷ ଖସାଇବା ପାଇଁ	ନିମିତ୍ତ ନିମିତ୍ତ ।
କର୍ତ୍ତା ବୋଲି ମାନି ଭାଇ	ମୁଣ୍ଡାଅ ଦାୟିତ୍ଵ । ୭
ଥିଲି ମୁଁ ନିମିତ୍ତ ବୋଲି	ଯମକୁ କହିଲେ,
ତୁମକୁ ତୁମ୍ଭନ ବୋଲି	ଛାଡ଼ିବ କି ପିଲେ ? ୮

(ବାଣୀପୁତ୍ର ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି :

୨୦୨୯୧୦୦୭୦୭୪୦)

ନିର୍ବାଚନ ଜୟ-ପରାଜୟ

ମତ ଗଣା ସମୟରେ ସର୍ବେ କହୁଥିବେ ସରୁ,	ଦେଖୁଥିବ ଚିତ୍ତି; ନିଶ୍ଚୟ ମୁଁ ଜିତିବି ।	୦୧	କି ଲାଗି ନହେଲା କାମ - ବିପକ୍ଷର ଦୋଷ, ନିଜ କଥା କହ ବୋଲେ ବଢ଼ିଯିବ ରୋଷ ।	୦୭
ହାରିଲେ କହିବେ ଏଠି ବିପକ୍ଷ ପାଉଲୁ ମାରି	ଗେଜୁଳି ଚାଲିଛି; ମୋତେ ହରାଇଛି ।	୦୨	କହିବେ - ସେ ଦଳ କିଏ କରିଥିଲା କହ, ଏବେ ଆସିଅଛୁ କାମ ଦେଖାଇବୁ ରହ ।	୦୮
ଯେ ଜିତିବ ସେ କହିବ ସତ୍ୟପଥେ ଚାଲିବା ମୋ	ଧର୍ମ ଜିତି ଗଲା, ଜିତିବାର କଳା ।	୦୩	ପୁରି ଯେବେ ଆସୁଥିବ କହିବେ ଏତିକି ଦିନେ ପୁଟିବ କି ହସ ?	୦୯
ସରିବ ଶପଥ ନିଆ, ନେତା ସବୁ ଶୋଇଥିବେ	ବରଷକ ପରେ, ନିଜ ନିଜ ଘରେ ।	୦୪	ଦେଖାଇବି କାମ, ପୁଣି କେତେ ତାଙ୍କୁ ଜିତାଇବ ଜିତାଅ ଏଥର: ଜଳ୍ପ ଜଳ୍ପାନ୍ତର ?	୧୦
ଟିଭି ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଅଧା ପିନ୍ଧି ଦଉଡ଼ିବେ	ପାଇଲେ ଡାକରା ଲଘି ଖରା ଡରା ।	୦୫	ଏହି ପରି ଚାଲିଥିବ କି ଲାଗି ନ ଦେବ ଯାଙ୍କୁ ରାଜନୀତି ନାଟ, ତେହୁଲିର ଛାଟ ?	୧୧
ଟିଭିବାଲା ପଚାରିବେ ସାଜିବେ ମୁଣ୍ଡାମକର	ପ୍ରଶ୍ନ ତୁହାତୁହା; ରାଜନୀତି ଛୁଆ ।	୦୬	ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୫୧୨୨୨୪୩	

ନିର୍ବାଚନ ଜିଣିବି ମୁହିଁ

କହିଲେ ନେତା	ନେତ୍ର ଫେଲ	
କର୍ଣ୍ଣପୁଟ	ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ --	୧
ପାଖେଇ ଆସେ	ନିର୍ବାଚନ,	
ଧର୍ମ-ଭେଦ	କର ସଘନ ।	୨
ଏଣିକି ଭାଇ	ଯେଣିକି ଯିବା	
ଧର୍ମ-ନିଶା	ପରଶୁ ଥିବା ।	୩
ସିଂହାସନ	ଚଢ଼ିବା ବାଟ	
ସମ୍ପ୍ରଦାୟ,	ଶକ୍ତ ପାଟ ।	୪
ରକ୍ତରେ	ଭିଜାଇ ଭୁଇଁ	
ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୫
ଦୁଇ ହାତରେ	ଦଣ୍ଡା ଧରି	
ରାଷ୍ଟ୍ର ଧନ	ଲଣ୍ଡା କରି	୬
ଗଣବେଶରେ	କରିବା ରଣ	
ଶତ୍ରୁ ହେବେ	କାହାଣ ପଣ ।	୭
ନିତ୍ୟ ନୂଆ	ଶତ୍ରୁ କରି	
ହତ୍ୟା କଲେ	ହତ୍ୟୁ ଧରି ।	୮
ଭାଗ୍ୟ ରବି	ଆସିବ ଭୁଇଁ	
ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୯
ଅସ୍ତ୍ର ବେଳ,	କରନା ଡେରି	
ବଜାଅ ବେଗେ	ଯୁଦ୍ଧଭେରୀ ।	୧୦

ବିରୋଧ କେହି	କରିଲେ ତାକୁ	
କହିବ - ତୁ ଟା	ବିଦେଶୀ ତାକୁ ।	୧୧
ମସ୍ତ ବଡ଼	ଫୌଜ ଧରି	
ଗର୍ଜନରେ	ମୌନ କରି	୧୨
ତା ଦେହେ ଗଲେ	ଶଙ୍କା ଛୁଇଁ	
ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୧୩
ମିଥ୍ୟା ଯେତେ	ପାରିବ କହି	
କହିବ ଯଥା	କ୍ଷିପ୍ରା ନଇ ।	୧୪
ବକ୍ରମୁଖ	ସ୍ତ୍ରୋତ୍ୟ ପରି	
ବିଦ୍ମ ବାଧା	ଛିନ୍ନ କରି	୧୫
ପାଲଟି ପୁରା	ସତ୍ୟବାଦୀ	
ବିରୋଧୀ ପରେ	ଆରୋପ ସାଧୁ	୧୬
ମିଥ୍ୟା-ବାଣ	ଶୃଙ୍ଖଳଟେ	
ବର୍ଷ ଦେଲେ	ବର୍ଣ୍ଣଛଟେ	୧୭
ଶୂନ୍ୟଧେନୁ-	ସ୍ତ୍ରନ୍ୟ ଦୁହିଁ	
ନିର୍ବାଚନ	ଜିଣିବି ମୁହିଁ ।	୧୮

ଲଲାଟେୟୁ କବି ୨୦୨୦୧୧୮୧୪୧୫

କର୍ଣ୍ଣପୁଟ= କର୍ଣ୍ଣପଥ; ଗଣବେଶ= ଯୁନିଫର୍ମ; ହତ୍ୟୁ= ହତ୍ୟାସ୍ତ୍ର; ବକ୍ରମୁଖ ସ୍ତ୍ରୋତ୍ୟ= ଗାଣମୁହାଁ ମିଛୁଆ; ବର୍ଣ୍ଣଛଟା= ବର୍ଣ୍ଣଶୋଭା; ଶୂନ୍ୟଧେନୁ-ସ୍ତ୍ରନ୍ୟ= ନଥିଲା ଗାଈର ଦୁଗ୍ଧ;

ନିର୍ବାଚନ

ସବୁ ଥରେ ନିର୍ବାଚନ	ଦେଖୁଥିବ ମଜା,	
ଟଣା ଟଣି ଲାଗିଲା ତ	ନିର୍ଦ୍ଦଳୀୟ ରଜା ।	୧
ଯେତେକ କାଣୀ ବିରାଡ଼ି	କୁଜି ଅସରପା,	
ବନି ଯିବେ ଭାଇ ବନ୍ଧୁ	ଦିଦି ନାନୀ ଅପା ।	୨
ଜିତାନ୍ତୁ ନିଜର ଯେତେ	ବଡ଼ ବଡ଼ ଦଳ,	
ନାକ ଦେଇ ସଭିଙ୍କର	ବାହାରିବ ଝୋଳ ।	୩
ନିର୍ଦ୍ଦଳୀୟ କିଣା ହେବେ	ମୋଟା ଅର୍ଥ ବଳେ,	
ଦଳ କରାଗୁହେ ରଖା	ହେବେ କ.ଭଣ୍ଡାଳେ ।	୪
ନେତା ନିର୍ବାଚନ ଦିନ	ପ୍ରଭାତ ଲଗନେ,	
ହସୁ ଥିବେ ନିର୍ଦ୍ଦଳୀୟ	ଆତ୍ମପ୍ରକାଶନେ ।	୫
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି	୨୦୧୯୦୪୨୩୦୧୨୧	

କବିତା: ନିଷ୍ଠାପ ମିଛୁଆ ନେତା

ଛନ୍ଦ: ପଥ୍ୟାବହୁ ଅନୁଷ୍ଠପ୍

ବକ୍ରା ଶ୍ରୋତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ନାହିଁ ପ୍ରତାରଣା କିଞ୍ଚିତ୍

ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଜଣା ଥିଲେ
ଜାଣ ଏହି କଥା ପିଲେ ॥

1

ନେତାମାନେ ବି ଏ ନ୍ୟାୟେ
ସମ୍ପାଦନା ମହାମିଥ୍ୟା

ବସି ମିଥ୍ୟାର ପର୍ବତେ ।
ନୁହେଁ ତାହା ଠକାଠକି ॥

2

ନେତା ଜାଣେ ତୁମେ ଜାଣ
ତଥାପି ସାଜିଲ ଶ୍ରୋତା

ଚାଲେ ମିଥ୍ୟା ହିଁ ଭାଷଣେ
କାହାକୁ ଠକିଲା କିଏ ॥

3

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202007081717/202307081001

କବିତା: ନିଃସଙ୍ଗତା

କୁଳର ପ୍ରତୀକ ଦାଦନ ଶ୍ରମିକ
ମଲା ବ୍ୟାଧି ସଂକ୍ରମଣେ,
ଚଳିଲା ଦୁହିତା ନବବିବାହିତା
ଜାମାତାର ଉପାତନେ ॥ 1

ଘର ଗଲା ବୁଡି ଚଳିବାରେ ବୁଝି
ବାହୁଡି ନ ପାରି ଗ୍ରାମେ,
ସହସ୍ର ଯୋଜନ କରି ପଥଶ୍ରମ
ହାରି କର୍ମ ଦୂର ଧାମେ ॥ 2

ଚଳିଲା ବିଶ୍ୱସ୍ତା ପୁତ୍ରର ବନିତା
ପତିବ୍ରତା କୁଳବଧୂ,
ଉନ୍ନତା ଜନତା ଗୋଷ୍ଠୀବର୍ବରତା,
ଜିଘାଂସା ହିଂସ୍ରତା ଗନ୍ଧୁ ॥ 3

ଭାଳେ ଆର୍ବାଚୀନ ଦରିଦ୍ର ଗ୍ରାମୀଣ
ଇକ୍ଷଣରୁ ଝରେ ଜଳ
ସଭିଙ୍କ ସନ୍ତୁକ ପରିଧାନତକ,
ତେଜି ବାଷ୍ପ ଅନର୍ଗଳ ॥ 4

ଆଉ କେହି ନାହିଁ ବଞ୍ଚିଛି କା ପାଇଁ
କେଉଁ କୃତ୍ୟ ସମ୍ପାଦନେ
ପାରୁ ନାହିଁ ମରି ବଞ୍ଚିଛି ଯେପରି
ଅରିରାଜ୍ୟେ ବିଷାଦନେ ॥ 5

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 2022-01-16:57

ନେତା

ପ୍ରେତଠାରୁ ବର୍ତ୍ତିବାର ସହଜ ଉପାୟ:
କହିବ କୁକୁର ଲାଜୀ ସଳଖ୍ ଦେଖାଅ । ୧

ବଡ଼ ନେତା ଯେବେ ଆସି କରିବେ ଭାଷଣ
କହିବ କୁଜିକୁ ତୁମ ଶିଖା ସଂବେଦନ । ୨

କୁକୁର କୁତନ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ହାରିଥିଲା ପ୍ରେତ,
କୁଜି ନେତା ସଂଶୋଧନେ ଏ ହେବେ ଅଚେତ । ୩

କୁଜି ନେତା ମୁଖ୍ୟ ନେତା ସର୍ବେ ବିଛୁଆଡ଼ି,
ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ପାନେ ବିନା ନ ପଡ଼ିବେ ଶାନ୍ତି । ୪

ଅସ୍ତକେ ଏ ଦେଶ ନେତା ହେବେ ନାହିଁ ସିଧା;
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶକୁ ପ୍ରୟୋଜନ ଅହୋରାତ୍ର ବିଧା । ୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୪୧୧୧୭୨୧

ପଙ୍କା ଗାଉଁଳୀ ଝିଅ

ସାଙ୍ଗଟାଏ ବୋଲି ଥିବା କରିଦେଲି, ଏଡ଼ିକି ଉତ୍ତର ସିଏ?
ପଦିଏ ପଦିଏ ଇଂରାଜୀ ମିଶେଇ ହାତ ଝାଡ଼ି ଦେଉ ଥାଏ ! -୧-

ହେଲା, ଏକା ମାଘେ ଶୀତ ଯାଏ ନାହିଁ -- ବୁଝିଯିବ ଦିନେ ସିଏ;
ଯେତେ ବଡ଼ ବାଘ ମାମୁଁ ହେଲେ ପାଗ ନାମ ଶୁଣୁଣି ତରି ଯାଏ ।-୨-

ବଡ଼ଲୋକ ବୋଲି ଉତ୍ତର ନ ଦେଲି -- ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନାହିଁ ନିଶ୍ଚିଣ୍ଟା,
କେତେ ସହରାଟା ? କହୁଛି ଏ ଗାଆଁ ଝିଅ ନାକରେ ସିଙ୍ଗାଣି !-୩-

କବାଡ଼ିବ ଗୋଡ଼, ମୁଦି ନାହିଁ ତା'ର -- ହାତକୁ ଛିଆଡ଼ି ଦେଲା;
ଫମ୍ପା ମାଠିଆର ଶବ୍ଦ ବେଶୀ ଲୋ ହାତେ ପଟେ ନେଖା ବଳା ।-୪-

ଟିକିଏ କଥାକୁ ବଢ଼େଇ ଚଢ଼େଇ କେତେ ସେ କହୁଛି ଗୋଳ;
ଘାଇଁ ଘାଇଁ ଖାଲି ବିଞ୍ଚିଶାର ନଳୀ, ଡିଲକୁ କହୁଛି ତାଳ ।-୫-

ବଡ଼ଘର ବଡ଼ ଗୁମର ଭାଣେ ମୁଁ ଖୋଲିଦେବି ଦିନେ କଥା,
ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ହେଇ ତଣ୍ଟି ତୁ କାଟିଛୁ, ଟେକି ପାରିବୁନି ମଥା ।-୬-

ଆକାଶ କଇଆଁ ଚିଲିକାର ମାଛ ଦେଖେଇବୁ ଆଉ କେତେ ?
ବୁଡ଼ିଗଲା ଗୋଡ଼ ତଳକୁ ତଳକୁ, ଚଖେଇବି ପାନେ ତୋତେ ।-୭-

ହାତଟେ ମାପିକି ଚାଖଣ୍ଡେ ଚାଲୁଥା କେତେ ତୁ ସହରୀ ଝିଅ,
ମୁଁ ବି ଗାଁ ଟୋକୀ, ଜମା ଭାଣିବୁ କି ଖରାଖୁଆ ମୋର ଧୂଆ ?-୮-

ହାତଟେ ମାପିକି ଚାଖଣ୍ଡେ ଚାଲୁଥା କେତେ ତୁ ସହରୀ ଝିଅ,
ମୁଁ ବି ଗାଁ ଟୋକୀ, ଜମା ଭାଣିବୁ କି ଖରାଖୁଆ ମୋର ଧୂଆ ?-୮-

ତିନିତୁଣ୍ଡ କରି ଛେଳିକୁ କୁକୁର କହୁଛି ଏଞ୍ଜେ ସାହସ,
ଓଠରେ ତେଲ ତୁ ବସିଥା ମାରିକି, ଗଛରେ ଥାଉ ପଣସ ।-୯-

ପଙ୍କା ଓଡ଼ିଆଣୀ ଢୋଲି ସବୁ ଶୁଣି ଆଜି ସିନା ଗଲି ସହି
ଗାଆଁ ପୋଖରୀକୁ ଚାତୁରୀ ଦେଖାଏ ଅଙ୍କାବଙ୍କା ଶୁଖା ନଈ ।-୧୦-

ଭାଣିବୁ, ସହରୀ ପିଅନବାବୁଟା ଦେଇଛି ମୋତେ ଲାଇନି ?
ସହରଥା ବର ବାହା ହେଲେ ଥରେ ପଢ଼େଇ ଦେବି ଆଇନି ।-୧୧-

ସାତ ଚକଟାକୁ ପାଲୁଅ ଘଣ୍ଟା ମୁଁ
ବୁଡ଼ିତୁଷଣ ଦି'ଗାଲି କଟା;
ଚିଲ ପ୍ରସାଦରୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବୁଲିଛି,
ମୋତେ ଦେଖାଉଛୁ ବଇଶି କଣ ?? =ଇତି ଶାନ୍ତି=

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୮-୦୨-୨୦୧୬ ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ପଢ଼ିଲା ତାଲା ଏଥର

ପଢ଼ିବି ପ୍ରୀତି ରଖୁଛି ସାଇତି
ଅନ୍ତର୍ଜାଲେ ଦେବି ରାତେ;
ରେ ଅଭିମାନିନୀ କନ୍ୟା ବିନୋଦିନୀ
ଦେଖୁରୁ ନବ ବିଭାତେ || ୧ ||

ସକାଳ ତପନ କଅଁଳ କିରଣ
ତା' ପରେ ପଡ଼ିଲେ ଜଳି,
କାଞ୍ଚନ ସମାନ ହେବ ଦୀପ୍ତିମାନ
ଚଉପାଶ ଯିବ ଝଲି || ୨ ||

ତମକି ହସିବୁ ଘଡ଼ିଏ ବସିବୁ
ତୋ ମୁଖ ଦିଶିବ ତୋରା;
ଦେଖୁ ସେ ଝଲିକା ଲେଖୁବି ଗୀତିକା
ତୁ ତ ମୋ ଦୁଃଖପାଶୋରା || ୩ ||

ଥୁଲେ ମଧ୍ୟ ତୁନୀ ତୁ କି ଭାବିବୁନି --
ଇଏ ତ ପ୍ରୀତି ବନ୍ଧନ;
ସେହି କଥା ଭାଳି ବହୁ ଥିବ ବାଳୀ
ହୃଦ କନ୍ଦ, ଆଶ୍ବନ || ୪ ||

କେବେ ଥରେ ଥରେ ଅନ୍ତର ଭିତରେ
କି ହେଲା କି ହେଲା କହି;
ଭାଜି ଯିବ ନିଦ, ଦିଶିବ ବାରିଦ
ମୁକ୍ତାକାଶେ ରହି ରହି || ୫ ||

ଛାଡ଼ିଲେ ବିଛଣା ଆସିବ ଭାବନା,
ଭାବନାରେ ଯିବୁ ତୁବି;
ଦେଖୁରୁ ତୋ ଜିଭ ଖନି ମାରି ଯିବ
ପଦତେ କହିବାକୁ ବି || ୬ ||

ପୁଣି ତୁ ଭାବିବୁ, ଭାବିଲେ ଜାଣିବୁ,
ବାନ୍ଧିଲେ ମମତା ତୋର,
ସଭିଙ୍କ ହୃଦୟେ ତାଲା ପଡ଼ି ରହେ,
ପଢ଼ିଗଲା ଏବେ ତୋର || ୭ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୧୧୪୧୮୩୧

କନ୍ଦ = swelling; ଆଶ୍ବନ = ଶ୍ବନ;

ପତିହରାର ଗୀତି

ଆସୁଥିଲି ଯେବେ ବାହୁଡ଼ି ସେଦିନ
ତୁମ ଗାଁ ବାଲିଧୁଳି
ରହି ଯା ରହି ଯା କହୁଥିଲେ କେତେ,
କାନ୍ଦି କରୁଥିଲେ ଅଳି ।

-୧

ଆଖିର ଲୁହରେ ଛାତିର କୋହରେ
ବଚନ ଆସିଛି ଦେଇ
ପାଲିକିରେ ତୁମେ ବସେଇ ଆଣିଲେ
ମନା ତ କରିବି ନାହିଁ ।

-୨

ଏ ଜୀବନେ ତୁମେ ଆଉ କି ଆସିବ
ଭାବିଲେ ଘୂରାଏ ମଥା
ତଥାପି ତୁମର ବାଟ ଚାହିଁଛି ମୁଁ
ତୁମ ଲାଜକୋଳି ଲତା ।

-୩

ରାଗିବନି ଜମା ପକାଉଛି ରାଣ
ତୁମେ ତ ଜୀବନ ସଖା
ଆଜି ଅବା କାଲି ଆସିଲେ ମୋ ପାଳି
ତୁମକୁ କରିବି ଦେଖା ।

-୪

ବଗିଚାରେ ପାଣି ମଡେଇବା ବେଳେ
ଦେଖୁଲି ଦୁଇଟି ଫୁଲ
ଗୋଟିଏ ଝଡ଼ିଲା ଆରେକ ମଉଳା
ଦୁହେଁ କି ଅମୂଲ୍ୟମୂଲ ।

-୫

ମଉଳା ଫୁଲଟି ତଳକୁ ନିରେଖୁ
ଲୁହ ତାପି କହୁଥାଏ
ଭେଟିବି ସହଳ, ମନେ ରଖ ବଳ
ମୋ ବେଳ ଆସିବା ଯାଏ ।

-୬

ଝରା ମେଘ ତୁମେ ଭାସିଲା ମେଘ ମୁଁ
ଦିନେ ତ ପଡ଼ିବି ଝରି
ପାଦ ଚିହ୍ନ ଦେଖୁ ଯିବି ତୁମ ସଖୀ,
ତୁମରି ସାଗରବାର୍ତ୍ତ ।

-୭

ଧରି ତୁମ ହାତ କରୁଛି ଶପଥ
ଚାଲିବି ତୁମରି ସାଥେ
ସାଗର ଉତ୍ସଙ୍ଗେ ଉଛଳ ତରଙ୍ଗେ
ଦୟା-ପାରାବାର ପଥେ ।

-୮

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨

୩ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୪

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ପୟରସେବନ

ଗାଈମୂତ ଢୋକି କର ହନୁମନ୍ତ ଲୀଳା
ରାମ ରାମ ଜପି ମାର ବିଜ୍ଞାନକୁ କୀଳା ।
କପାଳଭାତି କରିବ ଲେମ୍ବୁଲଙ୍କା ଟାଙ୍ଗି
ବାହୁଳିରେ ଅରାତିର ଅଣ୍ଟା ଦେବ ଭାଙ୍ଗି ।
 ବିଜ୍ଞାନର କିବା ପ୍ରୟୋଜନ,
ରାହୁକେତୁଙ୍କର କର ପୟର ସେବନ ॥

LKabi

202506210950

ବନବୀଥୀ ଗୀତିମାଳା – ୪ (ପାଠ ପଢ଼, ଦିଅ କିଛି)

ରାତିଟା ବିତିଗଲା	ଉଠରେ ଉଠ ପିଲେ;	
କି କାମ ହେବ ଭଲା	ଅଳସେ ଶୋଇ ଥିଲେ ?	॥
ଜଗତ ଝୁରିବ ଯେ	ସାଜିବ ବ୍ୟତିରେକ,	
ଛବି, ପ୍ରତିମା ଗଢ଼,	ଅବା କବିତା ଲେଖ	॥୧॥

ଘର କାମ କରିବ,	ରଖିବ ସଫା କରି,	
ଘରେ ପଢ଼ି ଚଳିବ	ଚାହାଳୀ ବହି ଧରି	॥
ଅଳସ ଛାଡ଼ି ସଦା	କରମେ ରଖ ମନ;	
ସବୁଠୁ ବଡ଼ ବିଦ୍ୟା,	ଚୋରି ନ ହେବା ଧନ	॥୨॥

ଅକ୍ଷର ଗୋଟି ଗୋଟି,	ପଢ଼ିବ ଦେଖୁ ଦେଖୁ	
ତେବେ କବି ପାଲଟି	ପାରିବ ସିନା ଲେଖୁ	॥
ଆଜି ନା ଛୁଆ ଅଛ	କାଲି ତ ବଡ଼ ହେବ;	
ପାଠ ଯେ ନ ପଢ଼ୁଛ	କାହାକୁ କିସ ଦେବ	?୩॥

ଆସିଛ ଖାଲି ହାତେ,	ଯିବ କି ଖାଲି ଖାଲି?	
କିଛି ଦିଅ ଜଗତେ,	ସଜିବୁଁ ହେବେ ଭାଲି	॥୪॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୨୨୭୦୨୪୧

ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଭାତ

ପ୍ରଭାତ ପ୍ରହରୁ ତ୍ରିଶଙ୍କୁ ଆହାର ପାଇ
ଦୁପଦଶିଖରେ ଶିଖଣ୍ଡୀ ବସିଛି ଯାଇ ।
କୃଷ୍ଣ ଦ୍ରୋଣ ଦୁହେଁ ଖାଉଛନ୍ତି ଦ୍ରୋଣ ମାରି
ସେହି ଦୁପଦକୁ ହାଣ୍ଡି ପରଶୁଧାରୀ ॥ 1

ଚାଣକ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ କୌଶିକ ଦେଇଛି ଖାଇ
ଉଡୁଛି ଜଟାୟୁ ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶବ ପାଇ ।
ତାକୁ ଦେଖି ଭୟେ ସୈନ୍ୟ କରୁଛି ରତି
ବାଲ୍ଲିକି ନିକଟୁ ଆଣିଛି କୀଟକ ଛତି ॥ 2

୧- ତ୍ରିଶଙ୍କୁ = ତ୍ରିଶୁଳା; ଦୁପଦ = କାଠଖୁଣ୍ଟ,
କାଠଖଣ୍ଡ; ଶିଖଣ୍ଡୀ = ଗଞ୍ଜା; କୃଷ୍ଣ ଦ୍ରୋଣ = କଳା
କାଉ; ଦ୍ରୋଣ ମାରି = ବିଛା ମାରି; ପରଶୁ = କୁରାଢି;

୨- ଚାଣକ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ = ଚଣା ତରକାରି;
କୌଶିକ = ପେଟା; ଜଟାୟୁ = ଶାଗୁଣା ରଜା;
ସୈନ୍ୟ = ଘରର କମଚିରୀଣୀ; ବାଲ୍ଲିକି =
ଉଇଁହୁଙ୍କା; କୀଟକ = ଫମ୍ପା ବାଉଁଶ;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202503111853

ପ୍ରେମ-କଟାକ୍ଷ

ଛତୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ପଡୁଆ ସାଥୀରେ
ଖୋଇଥିଲ ଭାଙ୍ଗ ବଟା,
ନିଶାରେ ପ୍ରବଳ ହେଲି ତଳମଳ,
ଅସମ୍ଭାଳ ହଟହଟା । ୧

ଖସିବାରେ ପାଦ ମୋର ଆର୍ତ୍ତନାଦ
ହୃଦୟେ ଚାପିଲି ବୋଲି
ଦେଖୁ ମୋ ଅବସ୍ଥା କଲ କି ହୀନସ୍ଥା
ହସିଦେଲ ମନ ଖୋଲି । ୨

ତହୁଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଜାଗିଲା ଅତିରେ '
ପରସ୍ପରେ ମନ ଦିଆ,
ଗୋପନରେ ଚିଠି ଲେଖିଲ ଏମିତି
ଭୁଲି ଗଲି ଖୁଆ ପିଆ । ୩

ଗ୍ରୀଷମ ଦିନଟା ଖରା ମୁଣ୍ଡଫଟା,
ଗୋଟେ ଘଣ୍ଟା ଠିଆ ପରେ,
ମୋତେ ଦେଇ ଗଲ ପିଇବାର ଜଳ
ମୁଣ୍ଡକଟା ବୋତଲରେ । ୪

କହିଥିଲ ଥରେ ତାକି ନିଜ ଘରେ
ହାତରେ ଅବଜା ଦେବ;
ମୁଁ କି ଜାଣିଥିଲି ଛିଣ୍ଡା ଫଟା ଖଲି
କଟତା ଫୋପତା ହେବ । ୫

ସାଥୀରେ ବଜାରେ ଯିବା କହିବାରେ
ଫୁଲିଗଲା ମୋର ଛାତି,
ତୁମ ଡାକଭର ଯାଇଥିଲା ଘର,
ମୋତେ କଲ ହୁକୁମାତି । ୬

ଏତେ ଦିନେ ପୁଣି ତୁମ ଡାକ ଶୁଣି
ମାତି ଆସିଲାଣି ତର,
ଗତେ ଗତ ଲୋକେ ଥିବେ ଦୁଃଖେ ଶୋକେ
ଫେରି ଯାଅ ଶାଶୁ ଘର । ୭

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୩୧୦୦୧୪୨

ନିଯୁତ ମିଳିବେ ନିରତ ବୋଲିବେ --
 ପ୍ରୀତି-ସ୍ମୃତି ସୁଧା ଦିଏ;
 କାହାର ସେ ଦିନ ଜହରଠୁ ହାନ
 ଅଲୋଡ଼ା ସପନଟିଏ ॥ ୧ ॥
 କିଏ ହଜି ଯାଏ କିଏ ଖୋଜୁ ଥାଏ
 କିଏ ଭଜୁ ଥାଏ ବସି;
 କିଏ ଯେବେ ଶୁଣେ ଛାତି ପରେ ମଣେ
 ଅତଡ଼ା ପଡ଼ିଲା ଧସି ॥ ୨ ॥
 ମଧୁଲେହ ତୁଲେ କିଏ ପୁଲେ ପୁଲେ
 ବୁଲେ ଦେଖୁ ନିଶାପତି;
 ଝରିଲେ କୌମୁଦୀ କିଏ ନେତ୍ର ମୁଦି
 ବିଷାଦୀ ମଉନ-ବ୍ରତୀ ॥ ୩ ॥
 କାଶ ବଗିଚାରେ ଘାସ ଗାଲିଚାରେ
 କିଏ ସାଥୀ-ଅଭିସାରେ;
 କିଏ ଶସ୍ୟଭୂମି କ୍ଳେଦ, ସ୍ୱେଦ ତୁମି
 ଜମି ତଷେ ବରଷାରେ ॥ ୪ ॥
 ସୁଖ ସିନ୍ଧୁ ସୁରା ସୈକତେ ବିଧୁରା
 ଆତୁରା ଅକ୍ଷରା ବୀତି;
 ଆହେ ଓଷଧୀଶ ବିନାଶି ସେ ବିଷ
 ସୁଧା ରାଶି ଦିଅ ସିଞ୍ଚି ? ୫ ॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୭୧୧୧୪୧୭୦୩

ନିଶାପତି= moon; କୌମୁଦୀ= moonlight;
 ବିଧୁର= miserable; ଓଷଧୀଶ= moon, god of
 medicines;

ପ୍ରେମରାଜ୍ୟରେ ସିଆଣା-ଗଧ

ପ୍ରେମରାଜ୍ୟରେ କି ଯୋଗେ
ଯୁବା ଝୁଣ୍ଟିଲ ପାଦ ?
ଏ ଦେଶେ ଆସନ୍ତି ସିଆଣା,
ଶୁଦ୍ଧ-ସରଳ ଗଧ ||-୧-

ହାତେ ମାପି ସତେ ଚାଖଣ୍ଡେ
ତୁମେ ପାରିବ ତାଲି ?
ଗୋଡ଼ ଖସେ ବିନା କାଦୁଏ,
ପୁଣି ନ ଥାଇ ବାଲି ||-୨-

ଭିଜା ଥିବ ଆଖି, ବୁକୁରେ
ନିଆଁ ତାତିବ ଖାଲି,
ଜ୍ଵାଳାମୁଖୀ ଝଳି ଆଉଟୁ
ଥିବ କଲିଜା ଜାଲି ||-୩-

ଆକାଶେ ବତାସି ନ ଥାଇ
ଥିବ ମଥାରେ ଝଡ଼,
ଖୋଲା ପଡ଼ିଆରେ ଦିଶିବ
ମିଛେ ବଣ ପାହାଡ଼ ||-୪-

ପୀରତି ପରଶେ ଦିବସ
ଯାଏ ନିମିଷେ ସରି,
ବିଷାଦେ ଉଦାସୀ ନିଶୀଥ
ସାଜେ ମନୁ-ଅନ୍ତରୀ ||-୫-

ଶୀକର କରକା କାକର
ଧରି ଥରିଲେ ଧରା
ଗମ ଗମ ଘର୍ମ ନିର୍ଗମ
ହେବ ତନ୍ମୁଚା ସାରା ||-୬-

ରାତି ଉଜାଗରେ ଫେସ୍‌ବୁକ୍-
ପ୍ରୀତି କରିବ କେତେ ?
ଖବର ନ ଦେଲେ ପ୍ରେମିକା
ମଥା ପିଟିବ କାନ୍ଦେ ||-୭-

ଜୀବନେ ଲେଖୁ ନ ଲେଖନୀ-
ମୁନେ ଚିଠିର ଧାଡ଼ି.
କବି ସାଜିବ କି ରାତିକେ
ବାନା ଉଡ଼ିବ ପଡ଼ି ?-୮-

ବରଷେ ନ ପଶୁଁ ଲେଖିଲେ
ବସି ବିରହ ଭାଷା
ପ୍ରେୟସୀ କି ଫେରି ଆସିବ ?
ଶେଷେ ଭାସିବ ଆଶା ||-୯-

ସଜିନୀ ଅଦୈଷି ଦିବସ-
ନିଶି ନାଶ ନା ଆଉ
ବେଶୀ ପଡ଼ି ଭଲ ମଣିଷ
ହୁଅ ବୟସ ଥାଉଁ ||-୧୦-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୧-୦୮-୨୦୧୭

ଫଟୋଜୀବୀ ସମ୍ରାଟ୍

ସସାଗରା ଏହି ବିଶାଳ ଧରା ତଳେ
ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଭୂପାଳ ଥାଉଁ
ସଙ୍କଟ ସମୟରେ
ତୁମେ ସାଥୀହରା ହେବା
ବିଧିର ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଥିଲା ରାଜନ୍ !
କାରଣ ଜୀବନ ସାରା ତୁମେ
ନିଜର ପ୍ରଜାଙ୍କୁ
ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢେଇ,
ପ୍ରଜାରକ୍ତରେ ହୋଲି ଖେଳି ଖେଳି
ନିଜ ପାଇଁ ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ନରରାକ୍ଷସ ତୁଲ୍ୟ
ନିଷ୍ଠୁର ଫଟୋଜୀବୀର ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ହିଁ ଗଢିଅଛ । 1

ଏବେ ଯାଅ, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ଘରେ
ବୁଲ୍‌ଡୋଜାର ଚଲଉ ଥିଲ
ସେହିମାନଙ୍କ ଗ୍ରାମମୁଖ୍ୟଙ୍କ
ପାଦ ଧରି ତାଙ୍କ ସଭାବନା ଭିକ୍ଷା କରିବ । 2

ଆଉ ଅଧିକ କାଳକ୍ଷେପଣ ନ କରି
ଶୀଘ୍ର କ୍ଷମାଭିକ୍ଷାରେ ବ୍ୟାପୃତ ହୁଅ ସମ୍ରାଟ୍ ।
ଶକ୍ତି ଥିଲେ ତୁମର ଏହି କମ୍ପିଟ ହସ୍ତରେ
ନିଜେ ହିଁ ନିଜର ଆଶ୍ୱମୋଚନ କର । 3

by LKabi 202504141352

ପୁଲ

କାନ୍ଦ ନାହିଁ ଜମା ଭାଇ ହୃଦୟ ଫଟାଇ,

ତାକବାଜି ଯନ୍ତ୍ର ହାରି ନ ଯାଉ ଟୀକ୍ତାରେ;

ଏତେ ପୁଲ ଶବ ପରେ ରଖ ନା ସଜାଇ,

ମଞ୍ଚ କହି ନେତା କେହି ଚଢ଼ି ଯାଇ ପାରେ ।

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଭାରତବାସୀ ଐକ୍ୟ ବନ୍ଧା 218

ହିନ୍ଦୁରୁ ମୁସ୍ଲିମ୍
ବୌଦ୍ଧରୁ ଜୈନରୁ
ଭାରତ ଭୂମିର
ଉତ୍ତର-ଦକ୍ଷିଣ- ଶିଖ ଇଶାହୀ
ନାସ୍ତିକ ସର୍ବେ ।
ସକ୍ତ ସିପାହୀ
ପଶ୍ଚିମ-ପୂର୍ବେ ॥ 1

ଦେଶର ଉଦକେ
ଆଜନ୍ମମରଣ
ସର୍ବେ ଦେଶର
ଦେଶର ସର୍ବେ ଭୋଜ୍ୟ ବାତେ
ପୁଷ୍ଟ ସମସ୍ତେ ।
ଯୋଗ୍ୟ ସୁପୁତ୍ର
ଶ୍ରଦ୍ଧା ପାତ୍ର ॥ 2

ନେତା ! ପୋଷିଛ
ଅନ୍ନ କି ଦେଇଛ
ତୁମର କଥାରେ
କର ନା ପାମର କି ତୁମେ ଲୋକେ
କାହାର ମୁଖେ ।
କେହି କି ବନ୍ଧା
ଜନତା ନିନ୍ଦା ॥ 3

ଯେ ବଞ୍ଚି ରହିଛି
ହିଂସା ପରଷୁଛି
ସେହି ଦୁରାତ୍ମା
ଚଞ୍ଚଳ ଚଢ଼ି ଦିଅ ଭେଦ-ବିଚାରେ
କର୍ବଚନଗରେ ।
ନେତାକୁ ନରେ
ସୀମା ପାରେ ॥ 4

ସକ୍ତ= ଆସକ୍ତ; ଉଦକ ଭୋଜ୍ୟ ବାତ= ଜଳ ଖାଦ୍ୟ ବାୟୁ;

ଛନ୍ଦ: ମାତ୍ରାସମକ

(16 ମାତ୍ରାର ସମମାତ୍ରିକଛନ୍ଦ)

ଅଷ୍ଟ ଦ୍ଵିକଳ ଅନୁ ଗୁରୁ

by LKabi 202804270120

ବନବୀଥୀ ଗୀତିମାଳା - ୪୩

ଭାବର ଝଲକ

ଶୁଣି ଘନଘନ — ଶୋଇ ଯା, ବିଘନ
ଘନଛନ୍ନ ଘନ ରାତି;
କହେ ବୈଭାବର — ଭାବର ବେଭାର
ତୁମେ କି ବୁଝିବ ସାଥୀ || 1 ||

ଭାବର ଭଉଁରି ଦୋଳାଇ ଚଉଁରୀ
କୁଆଁରୀ ପ୍ରେମିକା ପ୍ରାୟେ;
ଗୋଟାଏ ପଲକ ଲୋଟାଏ ଝଲକ,
ହଲକ ଶୁଖାଇ ଯାଏ || ୨ ||

ଆଦ୍ୟ ନିବେଦନେ, ମନ୍ଦ ଆଲିଙ୍ଗନେ
ପ୍ରିୟତମା ପ୍ରୀତି ପରି;
ଚାଲିଲେ କଣ୍ଠିକା କଳିକା-ଉର୍ମିକା
ସାଜେ କାବ୍ୟପୁଷ୍ପ-ଝରି || ୩ ||

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୮୦୨୨୦

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

ବିଘନ= hurting, injuring; ବୈଭାବର= nocturnal; କଣ୍ଠିକା= pen; ଉର୍ମିକା= humming, wave (here I applied it to flow of thoughts)

ମଦ-ମହିମା

ଶୁଣ ଶୁଣ ମଦ ଦୋକାନୀ,
ଆସ ମୋରପାଶ ଏକାନୀ,
ନାହିଁ ଆଉ ରଜା ଶାସନ,
ଶୁସି ନ ରଖିବ ଏ ମନ,
ନିତି ନିତି କିଆଁ ପିଇବ
ଶୁଖାରେ କିଲାଗି ମରିବ,
ଯିଏ ଧରି ନାହିଁ ବୋତଲ
ମଦ ମନ୍ଦ ବୋଲି ଅକଲ
ଧର ନାହିଁ ତାଙ୍କ ବଚନ,
ମଦ ପିଇତାଲ ବହନ
ଶୁଣି ଏ ମଦର ମହିମା,
ବଢ଼ିବ ଏ ଦେଶ ଗାରିମା,
ମଦ ପିଉଥିଲେ ଜାଣିବ
ରୋଗ-ଉପଚାର ଲାଗିବ
ସରି ସରି ଯିବ ବୟସ,
ମରିବ ନ ପୁରୁ ଆୟୁସ,
ବୃଦ୍ଧ ବୟସର କଷଣ
ତା ଆଗରୁ ହେବ ମରଣ
ନିଶା ପିଇବାକୁ ବିକିବ
ଚୋର କିଆଁ ଘର ପଶିବ,
ରାଜକୋଷ ଥିବ ପୁରିତ
ତୁମ ପରି ଦେଶଭକ୍ତ
ଏହିପରି ନାନା ଧରମ
ମଦପାନ ପୁଣ୍ୟକରମ

ଶୁଣ ମଦୁଆ ଭାଇ,
ପାଠ ଦିଏ ବୁଝାଇ ।୧
ଏବେ ଜନତା ରଜା,
କିଆଁ ନ ନେବ ମଜା? ୨
ନାହିଁ ଦାରୁ ଟିକିଏ?
ମଲେ କାହାର କିଏ ?୩
ସେ କି ବଞ୍ଚି ରହିବ,
ଥିଲେ କିଏ କହିବ ?୪
ସେ ବି ଜାଣନ୍ତି କିସ?
ମୋତି ଆପଣା ନିଶ ।୫
ଜନେ ଦେଲେ ବୁଝାଇ,
ମାନ ଭଉଣୀ ଭାଇ ।୬
ନାହିଁ ଦେହ କଷଣ,
ନାହିଁ ହେବ ମରଣ ।୭
ସରି ଯିବ ଶକତି,
ନାହିଁ ଅଲଗା ଗତି ।୮
ପୁଣି ଭୋଗିବ କାହୁଁ?
ତୁମ ଯୌବନ ଥାଉ ।୯
ଘରୁ ତାଟିଆ ବାଟି,
ଥିବ କୁଟାନା କାଠି?୧୦
ତୁମ ଟିକସ ନେଇ,
ଆନ ନଥିବେ କେହି ! ୧୧
ହୁଏ ପିଇଲେ ମଦ,
କର ପୁରୁଣା ଗଧ । ୧୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୮୩୦୦୧୨୭

ମନୁଷ୍ୟର ଟାଉଟରୀ

ପ୍ରଭୁ କହି ନାହାନ୍ତି ସେ ପତିତପାବନ
ଅବା ଦୟାପାରାବାର ଦୁଃଖନିବାରଣ ।
ମନୁଷ୍ୟ ଦେଇଛି ଥୋପି ଏ ସର୍ବ ଉପାୟ
ନରନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ॥

1

ନିଜେ ଲଦି ପ୍ରଭୁଙ୍କଠି ନାନା ବିଶେଷଣ
ନର କହେ - କରୁ ନ ସେ ପରି ଆଚରଣ ।
ଟେକି ଟାକି ତାଙ୍କ ଗୁଣଧର୍ମ ସ୍ଥିର କରି
ତଦୁପ ମାଗୁଛି ରିଲିଫ୍ - ଦେଖ ଟାଉଟରୀ ॥

2

ସୁରକୁଳେ ତୀର୍ଥସ୍ଥଳେ ଗେଲେଇ ଗେଲେଇ
ଗରିମା ବିସ୍ତାରି ପୂରା ଡେଲେଇ ଡେଲେଇ ।
ମଥା ପାତି ପ୍ରଭୁଦରେ ପବନ ପୂରାଇ
ଯେତେ ତାକ କର୍ମଫଳ ଛାଡ଼ିବାର ନାହିଁ ॥

3

ପ୍ରଭୁଦରେ ପବନ ପୂରାଇ= ପ୍ରଭୁଙ୍କ
ପେଟରେ ପାଖି ମାରି;

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି 202602270209

ମନୋକାମନା

ମୁଁ ତ ଆଣି ନାହିଁ କେବେ ତୁମ ପାଇଁ
 ଧୂପ ଦୀପ ଝୁଣା ଘିଅ;
ବରଷା ବାତର ଝଡିଲା ପତର
 ନେବ ତ ଠାକୁର ନିଅ । ୧

ପୂରଣ କର ନା କିଛି ମୋ କାମନା
 ମାଗି ନାହିଁ ମାଗୁ ନାହିଁ,
ମଣିଷଙ୍କୁ କର ମଣିଷ ମାତର,
 ଭାଇକି ନ ମାରୁ ଭାଇ । ୨

ହରି ନିଅ ଘୃଣା ଶିଖାଅ କରୁଣା
 ଦୟା ସେବା ପ୍ରେମୋତ୍ସବ,
ପ୍ରକାଳି ହୃଦୟ ଏ ଦେଶ ତନୟ
 ଶିଶୁ ଶାନ୍ତି ଅନୁଗ୍ରହ । ୩

ଆଗେ ବି କହିଛି ଏବେ ବି କହୁଛି
 କହୁଥିବି ସବୁ ଥର,
ବୈରତା ନାଶିକି ଭାରତବାସୀଙ୍କ
 ମଣିଷ କେବଳ କର । ୪

ବାଣୀପୁତ୍ର

202302080909

ମନ୍ଦିରେ ହଜିଲା ଚାବି

ମନ୍ଦିରେ ହଜିଲା ଚାବି ପରିକ୍ରମଣରେ
ମନ ଯେଣୁ ଥିଲା ତୁମ ହିନ୍ଦୁ-ପଠାଣରେ ।
ଛାଡ଼ିଥିଲ ଘର ଯେଉଁ ଚୌକିଦାର ହାତେ
ସେହି ଅଛି ଚୋରଦଳ ସରଦାର ସାଥେ ।

ଭଲ ହେଲା ପାଇ ନାହିଁ ସେ ପନ୍ଦର ଲକ୍ଷ
ପାଇଥିଲେ ନେଇଥାନ୍ତେ ଚୋର ସବୁ ତକ ।
ଯାହା ଗଲା ଯାଉ ଏବେ ଭଜ ଅବିରାମ
ଭକ୍ତି ଭରେ କହ ସଦା ଜୟ ଜୟ ରାମ ।

L. Kabi 202404042344

କବିତା: ମାନପତ୍ରତାଳି

ଛନ୍ଦid: 12/2923

ଗଣ: ରଜଜଜ

ବର୍ଣ୍ଣ: 212/121••121/121

ମାନପତ୍ରତାଳି
ଲେଖନୀର ଦୋଷ
ସେ ନିମିତ୍ତ ଲେଖୁ
ମନେ ନାହିଁ କାର

ଫୁଲାଇ ଫୁଲାଇ,
ରଖେ ଘରତାଇ;
ଅସଂଖ୍ୟ ଅରୀତି
ତୁଟି ଲାଗି ଭୀତି ।।

ବାଣୀପୁତ୍ର 202204271935

ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ

ବଢ଼ିପଖାଳ ମୋ ସାଥୀ
ମୋ ମା ବିକେ ଦାନୁକାଠି
ପିଆଜପଖାଳ ଖାଇ
ଡରିନାହିଁ ଦେଖୁ କେବେ
ପଡ଼ିଆ ସେପାଖେ ମୋର
ରଖୁଅଛି ସେଇଠି ମୋ
ହେଉପଛେ ଗ୍ରାମ ମୋର
ଖଟିଖାଏ, ନୁହଁ ଚୋର
ଚଳୁ ଆମେ ତୋଳି ବିକି
ପଢ଼ାଉଛି ମୋ ଭାଇକି
ଆମକୁ ଜାଣେ ନା ଭଲେ
ଆମେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲେ

ମୁଁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ;
ବାପା ଶଗଡ଼ିଆ ୧
ଚଷେ ମୁଁ ପଡ଼ିଆ,
ବରଷା ଝଡ଼ିଆ ୨
ପତର କୁଡ଼ିଆ,
କୋଦାଳ ବୁଡ଼ିଆ
ଦୀନ ମରୁଡ଼ିଆ,
ଗୋଡ଼ରକୁଡ଼ିଆ ୪
ପଣସ ନଡ଼ିଆ;
ହବ ପଗଡ଼ିଆ ୫
ଏ ସାରା ଇଣ୍ଡିଆ
ମୁଖର ମିଡ଼ିଆ । ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୦୧ ଏପ୍ରିଲ ୨୦୨୦

(ଗୋଟିଏ ପାଦ ଶେଷକୁ "ଓଡ଼ିଆ" ଥିଲେ ପର ପାଦ
"ବଢ଼ିଆ"ରେ ଛିଡ଼ିବ, ଏହି ନିୟମର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଥିବା
ପଦେ କବିତା ଦେଖିଲି ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ବଢ଼ିଆ ଉର୍ଦ୍ଧୁରୁ
ଆନୀତ । ତେଣୁ ଏ କବିତା ଲେଖିଲି, ଅଭିପ୍ରାୟ, ଅନୁଚର
ସନ୍ତାନଗଣ ଜାଣନ୍ତୁ ଯେ "ଡ଼ିଆ"ରେ ଛିଡୁଥିବ, ଏପରି
ଅନେକ ଶବ୍ଦ ଅଛି) ।

ବିରହିଣୀ

ମଉଳା ମନରେ
ଝାଉଁଳା ଫୁଲଟା
ସାଉଁଳିଲା ବେଳେ

ସେ ଫୁଲ ବୋଲେ —
ହଜିଲା ଦିନଟା
ଖୋଜିଲେ ମିଳେ କି ?
ପୋଡ଼ିଲା ସଳିତା

ଉଆଁସ ନିଶୀଥ
ସପନ ଉଆସ
ବତାସ ନ ଥାଇ
ପଡ଼ିବ ଧସି;

ଆକୁଳେ ସକାଳେ
ସରସୀର କୁଳେ
ପ୍ରେୟସୀ ବେଶରେ
କି ଲାଭ ବସି ?-୨

ଅଳସ ବାସର
ବିରସ ଶର୍ବରୀ
ବିବସ ବସନେ
ସାଇତା ଲୁହ

ଆଖୁରୁ ନିଗାଡ଼ି
ହେବ କି ସଜାଡ଼ି
ବିରହ ଭାବନା
ଅଡୁଆ ଖୁଅ ?-୩

ଆଉ କି ଜଳେ ?-୧ ଶରତ ଶିଶିରେ
ଗ୍ରୀଷମ ଘର୍ମରେ
ବରଷା ବାରିରେ
ବରଷ ସାରା
ଆଖୁ ଜଳ ଭାଳି
ସଞ୍ଜବତୀ ଜାଳି
କୋଳେଇ ହେବ କି
ସୁଖ ପସରା ?-୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୦୧୭୧୨୧୦-୧୨୫୫

ମୋ ପ୍ରେମକବିତା

ଘୋଟିବ ସନ୍ଧ୍ୟା ରାତି

ଅଧୁରା ଥିବ କି ସାଥୀ

ଏହି ରାତି ପାହିବ କି

ଥିବ କି ଏ ପ୍ରେମପକ୍ଷୀ

ବସୁଧା ଘଡ଼ିକେ ଆନ,

ଏବେ ମୁଁ କରିବି ଗାନ

ନିଶୀଥରେ ବୁକୁଥରା

ବିଲପିବ ବସୁନ୍ଧରା

ବାହୁନିବ ପ୍ରେମପକ୍ଷୀ

ମହାଶୂନ୍ୟ ଯିବ ଶୁଖି

ଆସ ଗୋ ଆସ ଗୋ ପ୍ରିୟା,

ଏଇ ମନ ଦିଆ ନିଆ ! ୧

କେ ଜାଣେ ପାହିବ ନାହିଁ,

କାଲି ଦେଖା ହେବା ପାଇଁ ! ୨

କାଲିକି ପତାରେ କିଏ;

ମୋ ପ୍ରେମକବିତାଟିଏ । ୩

ବିଷାଦ ପଡ଼ିବ ଝରି,

ସେ ଗୀତ ଶ୍ରବଣ କରି । ୪

ମରଣ ଆସୁନି କିଆଁ,

ଦେଖୁ ସେ ବିରହ ନିଆଁ । ୫

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୦୦୪୧୮୨୩୫୫

ମୃତ୍ୟୁର ବିଳାପ

"ଏତେ ସୁକୁମାରୀ ତନୁମନେ ଗଢ଼ି
କି ଦେଲ ପିତା କରମ,
ପାତକ ପସରା ଏ କରମେ ଭରା,
ଦିଶେ ନା ତିଳେ ଧରମ ॥

-୧-

ସାଜି ପାତକିନୀ ରହି ଏକାକିନୀ
କି ଭାବେ କାଟିବି ଦିନ,
ମୋତେ ଦେଖୁ ଜୀବ ଭୟରେ ଥରିବ,
ଦେବ କି ପୁଲ-ଚନ୍ଦନ ॥

-୨-

ଆଳୁଅ ଅନ୍ଧାର ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତର
କିଏ ଥିବ ମୋର ସାଥୀ,
ଦେଖୁ ନେତ୍ର-ନୀର ନିତ୍ୟ ନିରନ୍ତର
କି ହେବ ପିତା ମୋ ଛିତି ॥

-୩-

ନତ କରି ମଥା ମାଗୁଅଛି ପିତା
ଦିଅ ମୋତେ କର୍ମ ଆନ,
ହେଲେ ହେଁ କଷଣ ମୁରୁଛି ମୋ ପ୍ରାଣ
କରିବି ଆଜ୍ଞାପାଳନ ॥"

-୪-

ଶୁଣି ପ୍ରଜାପିତା କହନ୍ତି, "ଦୁହିତା,
କର ନା ତିଳେ ଭାବନା,
ଆହ୍ଲାଦିନୀ କନ୍ୟା, କିଏ ତୋହ ବିନା
ସାଧୁର ଏଡ଼େ ସାଧନା ॥

-୫-

ଯେତେ ଚରାଚର ନ କରି ବିଚାର
ଚାଲନ୍ତି ବଂଶ ବିଭାରି,
ବସନ ବ୍ୟସନ ଗ୍ରାସ ହେବ ଶୂନ୍ୟ
ସେ ଗଲେ ଏ ଭାବେ ବଢ଼ି ॥"

-୬-

ସହସ୍ର ବର୍ଷର ତପେ ହୋଇ ପାର
ସେ ଦିନୁ ହେ ଅନୁଭବୀ
କୋମଳା ବାଳିକା ପିତ୍ରାଜ୍ଞାପାଳିକା
କର୍ମରତା ମହାଦେବୀ ॥

-୭-

ହେ କଲ୍ୟାଣୀ ମାତଃ କି ଭାବେ ଏ ସୁତ
କି ସେବା କରିବ କୁହ,
ପୁତ୍ର କରି ମୋତେ ରଖ କେବେ ସାଥେ,
ପୋଛୁଥିବି ତୁମ ଲୁହ ॥

-୮-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କରି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

୨୭/୦୭-୨୯/୦୮-୨୦୧୬

ମୋ ପ୍ରେମଗାଥା

ଲେଖି ପ୍ରେମଗାଥା ପୁରିଗଲା ଖାତା, ବ୍ୟଥାକ୍ରାନ୍ତା ନିଶୀଥୁନୀ;
ନାହିଁ କେ ବନିତା ମୋ ମନ ମାନିତା, ଚିତ୍ତାଶ୍ରିତା ବିମୋହିନୀ । ୧

କାହିଁ ସଦ୍ୟସ୍ନାତା ସୁଭାବେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତା ସ୍ଥିତିସିନ୍ତା ସୀମନ୍ତୁନୀ,
ମୋ ପ୍ରେମପ୍ରସକ୍ତା ଉଦ୍ଗାଥାପ୍ରମତ୍ତା ପ୍ରୀତିପୁତ୍ରା ପ୍ରମୋଦିନୀ । ୨

ଦୃଶ୍ଟୁଳ ମୋହର ଲୋଚନୁ ଏଥର ଝରି ତାଲ ଏହି ପରି,
ମୋ ଗୀତି ଛନ୍ଦରେ ତା ପ୍ରୀତି ଗନ୍ଧରେ ଭୂମଣ୍ଡଳ ଯାଉ ଭରି । ୩

ଆକାଶେ ବତାସେ ସଦା ହା ହୃତାସେ ଜଳି ଯାଉ ମର୍ମସ୍ଥଳ;
କାଲି କେ ପ୍ରଭୁବ୍ରତ୍ତ ନ କହୁ ଏ କ୍ଷୁବ୍ରତ୍ତ ହୃଦ ଥିଲା ସୁକୋମଳ । ୪

ଆଉ ଭଙ୍ଗା ଗଢ଼ା କର୍ଦ୍ଦମ ଫୋପତା ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ;
ନିୟମ ଶସତା ଅତତା ସଜତା ଜୋଡ଼ା ନାହିଁ ଘୋଡ଼ା ନାହିଁ । ୫

ଆସି କେ ସଜ୍ଜନ ଦେବ ଆଶ୍ୱାସନ ନାହିଁ ପ୍ରୟୋଜନ ମୋର;
ବିନା ଆତମ୍ବରେ ଯିବି ଅନମ୍ବରେ, ରହି ଯିବ ହସ୍ତାକ୍ଷର । ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୩୦୮୦୪୦୦

ଯୌବନ

ଯୌବନୋଦୟାପନା ଯୋଗେ
ଦିଶେ ସର୍ବତ୍ର ସୌମ୍ୟତା ।
ତା ପ୍ରଭାବେ ପଶେ ପାଦେ
ଯେ ହୁଏ ରୂପତସଂଯମ ॥ 286

ଅବିବେକୀ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ
ବୃଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱ ସହସ୍ର ଧୂକ୍ ।
ବିବେକୀ ସର୍ବଥା ପାଏ
ତାରୁଣ୍ୟ ହିଁ ପ୍ରସାଦନା ॥ 287

ପ୍ରସାଦନା = ପୂଜା;
ଯୌବନେ ଶକ୍ତିବାହୁଲ୍ୟ
ସାଧେ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ମାନବ ।
ତାରୁଣ୍ୟ ଯେ ବି ସକ୍ତର୍ମେ
ନମେ ତା ଅଗ୍ରତେ ଶିର ॥ 288

L Kabi 20250102

ଯୁଦ୍ଧ-ଜନ୍ମ

ଏ ବିଶ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ କେହି
ଅମୃତ ଜିତିଲା ଦିଶେ

ସଭିଏଁ ହାରନ୍ତି ଧନ
ହିଂସା ଘୃଣା ଭାବ ଜିତେ,

ପଢ଼ିଛ ତ ଏତେ ବଡ଼
ଯୁଦ୍ଧ ବାସି ପାଞ୍ଚ ଭାଇ

ବୀର ହୀନ ରାଜ୍ୟ ସାରା
ଅଭିଷେପ କରିବାକୁ

ତଥାପି କହୁଛ ତୁମେ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଭାଳେ ଆମେ

ପଢ଼ିଲେ ମହାଭାରତ
ଟିକିନିକି ପଢ଼ ଅରେ

ଜିତେନା ସମରେ,
କେବଳ ଭ୍ରମରେ । ୧

ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ,
ହାରେ ନରପଣ । ୨

ଶ୍ରୀମହାଭାରତ,
କେତେ ହନ୍ତସନ୍ତ ! ୩

ବିଧବାଙ୍କ ସାହି,
କ୍ଷତ୍ରିୟଟେ ନାହିଁ । ୪

ପାଣ୍ଡବ ଜିତିଲେ,
ମରି ତରି ଗଲେ । ୫

ଯିବ ହିଂସା ଭାବ,
ଯୁଦ୍ଧର ତାଣ୍ଡବ । ୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୦୪୧୪୦୧୫୨

ଲୁହାର କି ସୁନାର ପିଞ୍ଜୁରୀ, ସେଥିରେ କି ଯାଏ?

ଦେହ ତ ଦହନ ଯୋଗ୍ୟ, ଅଗ୍ନି-ଶିଖା ତାର ଶେଷ ଗତି,
ସୁନ୍ଦର, କୁସ୍ଥିତ, ରାଜା, ଭିକ୍ଷୁ, ମହାଜ୍ଞାନୀ, ମୃତମତି, -1

ସମସ୍ତେ ଆହୁତି ହେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ଶ୍ମଶାନ ମନ୍ଦିରେ,
ଧର୍ମ, ପ୍ରେମ, ଶୁଦ୍ଧତା ଥିଲେ ସଙ୍ଗେ ଯିବ ଆଉ ପୁରେ!! -2

ଶାନ୍ତ ଶିବାଳୟ ! ଘେନ ଆଜି ହୁଁ ମୋ ବିନୟ ପ୍ରଣତି,
ନିରବେ ଗାଇବି ଦିନେ ତୁମ କୋଳେ ସତ୍ୟ, ଧର୍ମ ଗୀତି || -3

ଆତ୍ମୀୟ-ବନ୍ଧୁ-ବାନ୍ଧବ, ମୋ ଛିଣ୍ଡା କବିତା ଖାତା ପୃଷ୍ଠା,
ଚିତାଗ୍ନିରେ ସ୍ଵଧା କର, ସେଇଠୁ ମୁଁ ଗାଇବି କବିତା || -4

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୪

ରାକ୍ଷସ ଓ ବନାଦୁର୍ଲ୍

କଳାପାହାଡ଼ କିବା ଛାତ୍ର,

କରେନା ବନାଦୁର୍ଲ୍ ମାତ୍ର । ୧

ଯେ ଦୁର୍ଲ୍ କରିନାହିଁ କଂସ

ଯୁଦ୍ଧ ବହିର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ । ୨

ଗୋଟିଏ ଥିଲା ବକାସୁର

ବନାଦୁର୍ଲ୍‌ରୁ ବହୁ ଦୂର । ୩

ଯେ ଦୁର୍ଲ୍ ଭାବିନି ରାବଣ

ଏ ଅଭିଧାନେ ପଣ ପଣ ! ୪

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୯୧୦୩୦୧୩୧୭

ବନବୀଥୀର ଆବାହନ

ଗୀତିକା ପୁସ୍ତିକା ଧରି ତେଜି ସଂବସଥେ,
କୋଳାହଳ ପରିହରି ଆସ ବନପଥେ;

କହେ ମଳୟପବନ
ବନବୀଥୀ ଘନ ଘନ କରେ ଆବାହନ । ୧
ସଂବସଥ= ଘର, ବସ୍ତି;

ଏଇଠି ବସି ଯା ସାଥୀ ସ୍ରୋତସ୍ବତୀ ଧାରେ,
ଭରା ଏଠି ବସୁମତି ସୁଷମା ଅପାରେ,
ଦୂରେ ଶାଶୁତୀ-ଆକାଶ
ପରସ୍ପରେ କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରେମ ପରକାଶ । ୨

ତଟିନୀର ଶୀତ ବାତେ ଶାନ୍ତ ଉପବନେ,
ମଉ ମଧୁକର ମାତେ ମଧୁ ଆସ୍ବାଦନେ,
ପତ୍ର ପ୍ରସାରି କଳିକା
ଚଞ୍ଚରୀକେ କହେ ତାର ପ୍ରେମ ଆଖ୍ୟାୟିକା । ୩

ନାହିଁ ଏଠି ପରିଚାର ନାହିଁ କେ ରାଜନ,
ସର୍ବଜନ ପରସ୍ପର ଆହ୍ଲାଦ ଭାଜନ,
ନାହିଁ ଅଙ୍କୁଶ ନିଷେଧ,
ନାହିଁ ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭେଦ । ୪

ଧାବିନୀର ଏକ ପାଖେ ଧନଧାନ୍ୟ ଭରା,
ଆଉ ପାରେ ଶସ୍ୟହୀନ ରସହୀନ ଧରା,
ଏଣେ ପ୍ରାଣ ପଲ୍ଲବିତ,
ସେ ପାଖରେ ମରଣର ଗମ୍ଭୀର ସଂଗୀତ । ୫

ଏକୂଳେ ଶ୍ୟାମଳ ଦୁର୍ବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମୌସୁମୀ
ଆଉ କୂଳେ ଦାବାନଳେ ଜଜରିତ ଭୂମି,
ଯଥା ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଗମନେ
ଦିବସନିଶୀଥ ମଗ୍ନ ପ୍ରେମ ଆଲିଙ୍ଗନେ । ୬
ପ୍ରସିଦ୍ଧ= ଓଡ଼ା, ଭିଜା;

ଏପାରେ ଦେଖୁବ ଘନ ଦର୍ଦ୍ଦରିକ ରତି
ସେପାରେ ନୀରସ ମେଘ, ଶୂନ୍ୟ ଘଡ଼ଘଡ଼ି;
ଯହିଁ ଗଲେ ପଥ ହୁଡ଼ି
ଜଳ ବିନା କପିଞ୍ଜଳ ଆସିବେ ବାହୁଡ଼ି । ୭
ଦର୍ଦ୍ଦରିକ= ମେଘ, ବେଙ୍ଗ; କପିଞ୍ଜଳ= ଚାଟକ;

ପ୍ରବେଶିଲେ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ବସି ସାୟଂକାଳେ
ନିରେଖୁବ ଶାନ୍ତ ଶଶୀ ପ୍ରାଚୀ ଚକ୍ରବାଳେ,
ଦୂର ପ୍ରତିତୀ ଗଗନେ
ଅସ୍ପରବି ନିର୍ଗମନ ହିରଣ୍ୟ ସ୍ୟନ୍ଦନେ । ୮
ହିରଣ୍ୟ ସ୍ୟନ୍ଦନ= ସୁନାର ରଥ;

ଅକାଳେ ବିକାଳେ କେବେ କରିବ ଲୋକନ,
ବିହାୟସ ଦମ୍ପତିର ଗୃହ ଆଗମନ
ବକ୍ତେ ଶିଶୁଭୋଜ୍ୟ ଧରି
ବିକଳେ ଦେଖୁବେ ଅର୍ଜ ପତିଥୁବ ମରି । ୯
ଲୋକନ= ଦର୍ଶନ; ବକ୍ତ= ଅଣ୍ଟା; ଅର୍ଜ= ଶାବକ;

ଥରେ ଥରେ ପତ୍ନରଥ ଭୁରୁହେ ବାହୁଡ଼ି
ଦେଖୁବ ଶାବକ ସର୍ବେ ଯାଇଛନ୍ତି ଉଡ଼ି,
ପକ୍ଷୀପିତା ଥୁବ ତୁନି,
କାନ୍ଦୁଥୁବ ପକ୍ଷୀମାତା ବାହୁନି ବାହୁନି । ୧୦
ପତ୍ନରଥ= ପକ୍ଷୀ; ଭୁରୁହ= ଗଛ;

ଏ ପାରେ ମୁଖର ଥୁବ ମଧୁର ମିଳନ,
ସେ ପାରେ ବିରହବେଶୁ କରୁଣା ନିଃସ୍ବନ,
ବେନି ବିଭାବ ଆଦରି
ସାଗରେ ସରିତ ଧୀରେ ଯିବ ଅଗ୍ରସରି । ୧୧

ପତ୍ର ଝଟି ନବପତ୍ର ଉଠିବ ପଲ୍ଲବି,
ପ୍ରତି ଦିବସାନ୍ତେ ଥୁବ ରକ୍ତ ନବରବି,
ଭୂଷା ବିଭୂଷା ଅପାର,
ଅତଳ ମରଣଗର୍ଭୁ ଜୀବନସଞ୍ଚାର । ୧୨

ବିଭୂଷା= ବୈଦିତ୍ୟ, ଚାକ୍ଷୁଷ, splendour;
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୧୦୧୩୧୧୭୪

ବରଦାନ: ୧ମ ଦୃଶ୍ୟ

ବ୍ର: ଏକାନ୍ତରେ କିଏ ତୁମେ
କୃ: କୃଷକ ମୁଁ ବେତାଳଠୁ

ବେତାଳର ସେହି ବର
ବ୍ର: ବେତାଳଠୁ ବର କିମ୍ପା

ଜାଣିନ କି ଶୁଭବୁଦ୍ଧି
କୃ: ପାତି ନାହିଁ ପଥକ ମୁଁ

ଅଯାଚିତ ବର ଦେଇ
ବ୍ର: କାନ୍ଦନା କରିବି ମୁହିଁ

ଧର ମୋଠୁ ବର, ଦୁଃଖ-
କୃ: କିଏ ତୁମେ? ଏହି ବର,

ବୋଝକୁ ନଳିତା ବିତା
ବ୍ର: ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ, ଏହାର

ନିଶା କାଟି ଦିଏ ନିଶା,
ବେତାଳର ବଡ଼ଭାଇ,
ରଭସ= ବିଷ;

କାନ୍ଦୁଛ କି ପାଇଁ?
କାନ୍ଦେ ବର ପାଇ । ୧

ଅତି ପୀଡ଼ାଦାୟୀ ।
ଇଚ୍ଛିଲ ମୋ ଭାଇ? ୨

ହୀନ ସେ ବେତାଳ?
ତାଠି ଭିକ୍ଷାଥାଳ । ୩

ହେଲା ଅନୁର୍ଦ୍ଧାନ !
ଏହା ସମାଧାନ । ୪

ନାଶ ଏହା ଗୁଣ ।
ତହୁଁ ନିଦାରୁଣ ! ୫

ଦେଉଅଛ କିଆଁ?
ଜାଣିନ କିମିଆଁ । ୬

ବିଷକୁ ରଭସ,
ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ । ୭

ବାଣୀପୁତ୍ର ୨୦୨୧-୦୧-୧୩

NOTES ON BARSHA BHAABANAA

ବାରିଧର= ଜଳଧର ବା ମେଘ;
ରୁଧିର= ରକ୍ତ; ତୀରଜ= ନଦୀ [ଶୁଷ୍କ
ହେଲ ଥିବାରୁ ତା'] ତୀରରେ ଜାତ
[ଉଦ୍ଭିଦ]; ତୁରଣ= ଚଞ୍ଚଳ
[ଚଞ୍ଚଳମାନ]; ଗ୍ରାତାତୁର=
ଗ୍ରାତ+ଆତୁର, [ଗ୍ରୀଷ୍ମଦାହ ହେତୁ]
ରକ୍ଷାତୁର; ତରୀ= ଅନୁର୍ବର ଗାଈ;
(barren cow); ଶୁଥ= କ୍ଷୁଦ୍ର;
ଶୁଥଶ୍ରାବ= କ୍ଷୁଦ୍ରନିପାତିତ; ବ୍ୟଥା ମିତ
ବାତେ ପ୍ରଶମନ = [ସେମାନଙ୍କ]
ବ୍ୟଥା ଧୀର ବାୟୁପ୍ରବାହରେ ପ୍ରଶମିତ
[ହେଉଛି]; ଅଘ ଅନ୍ତେ = ବର୍ଷ ଗତେ;
ଜଳଦନନ୍ଦିନୀ= ମେଘକନ୍ୟା [ବିଜୁଳି];
ଦିଶା ଅନ୍ତ= ଦିଗନ୍ତ; ଧୂମକାନ୍ତ=
ଧୂଆଁର କାନ୍ତିଯୁକ୍ତ [ମେଘ];
ଦୂରବାସୀ= [ଏବେ] ଦୂରସ୍ଥ; ସୁଧା=
ଜଳ

ବର୍ଷା ଭାବନା

ପରିଧିରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବାରିଧର ଧାରା
ଝରାଏ ରୁଧିର ଧାର ଉଦ୍ଭବିବ ଧାରା || - ୧
ତଟିନୀର ନୀର ତୀର ତୀରଜ ତୁରଣ
ଉଲ୍ଲସିତ ଶୀତ ପାତେ ଶତ ଶିହରଣ || - ୨
ତପନ ବିଦାହେ ଗ୍ରାତାତୁର ତରୀ ତୃଣ
ଶୁଥଶ୍ରାବ ବ୍ୟଥା ମିତ ବାତେ ପ୍ରଶମନ || - ୩
ଅଘ ଅନ୍ତେ ଶବ ପାତେ ଜଳଦନନ୍ଦିନୀ
ଉଗ୍ର ଗର୍ଜନେ ତର୍ଜନା ସର୍ଜେ ଉଦ୍ଭାଦିନୀ || - ୪
ତେଜି ଦିଶା ଅନ୍ତ ଧୂମକାନ୍ତ ଦୂରବାସୀ
ପାଶେ ଆସି ସୁଧାରାଶି ଦିଅ ହେ ବରଷି || - ୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୧୧-୭-୨୦୧୬

=====

କବିତା: ବଂଶବନେ ଦେଖା

ସମ ଛନ୍ଦ: ଅମ୍ଭା id: 6/7

ପାଦ ସଂଖ୍ୟା= 4 ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା: 24

ଗଣ: ଭ ମ ବର୍ଣ୍ଣ: 211/222 (6)

=====

ରାତି ପରେ ରାତି
କାହିଁ ତ ମୋ ସାଥୀ
ସେ ଅଭୁଲା ବାଣୀ
ଏ ଫୁଲ ଉଦ୍ୟାନେ

ଦେଇ ଗଲା ଭୀତି
ଲେଉଟିଲା ନାହିଁ । 1
ପ୍ରେମର କାହାଣୀ
ସଞ୍ଚରିଲା ନାହିଁ । 2

ବଂଶବନେ କେହି
ନେତ୍ରଜ ବର୍ଷାଇ
ଛାଇଟିଏ ସାଜି
ସ୍ୱପ୍ନଭରା ହର୍ମ୍ୟ-

ଆନନ ଦେଖାଇ
ଯାଉଛି ବା ଚାଲି, 3
ସେ ପତିଲେ ଭାଜି
ରାଜି ହୁଏ ବାଲି । 4

ଘର୍ଷରିକା ଥୋଇ
ଦାବଝରେ ଖୋଜେ
ଆଉ ତ ମୋ ପାଇଁ
ସଞ୍ଚିବନେ କେହି

ସଞ୍ଚିବତୀ ଦେଇ
ତାର ପଥେ ଚାହିଁ; 5
ଗ୍ରାମପଥେ ଯାଇ
ଆନ ବସେ ନାହିଁ । 6

ବାଣୀପୁତ୍ର 20220113/1216

ବିଦଗ୍ଧା ନାୟିକା

ଲେଖୁବାକୁ ବାକି ରହିଛି ଏବେ ବି ହୃଦୟ ଗହୀର କଥା ।
ଧୂସ୍ର ଅତୀତ କ୍ରନ୍ଦିତ ରୂତ ଉପୁଅ ବିଜନତା ॥ -୧

ଲେଖୁ ଦିଏ ଖାଲି ପଢ଼.କ୍ତିଟେ ସିନା ଆଗକୁ ପାରେ ନା ଲେଖୁ ।
କୁଳବତୀ କୂଳେ ବାଳୀ ବସି ଭାଲେ ସୁନୀଳ କୁବଳ ଦେଖୁ ॥-୨

ବିଶ୍ୱପା ଦେଖୁ ଇନ୍ଦ୍ରପୁଷ୍ପା ସାରା ରାତି ଅଛି ଚାହିଁ,
ସରିତ ସଲିଳ ତଳେ କଳ କଳ ସାଗରେ ମିଳିବା ପାଇଁ ॥ -୩

ପାଟଳ ମୁକୁଳ ବିହାରୀ ଦଳ ଅଳି ପଥ ଅଛି ଚାହିଁ
ତୁମ୍ଭନ ଭାରେ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଅଧରେ ଲୁଣିତ ହେବା ପାଇଁ ॥ -୪

ଅଦ୍ଭୁତ କୋଳେ ଦଧିପୁଷ୍ପିକା ମରଣ ସମ୍ବ୍ରାହରେ
ଅର୍ଦ୍ଧଗ ପାଶେ ବନ୍ଧନ ଆଶେ ବଲ୍ଲଭା ଅଭିସାରେ ॥ -୫

କି ଲାଗି ଅବଳା ଅଶ୍ରୁ ଉଛୁଳା ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟର ଥାଳ ଧରି ।
ଦୟିତ ଗଳାର ସାଜିବାକୁ ମାଳା ନିରତ ଚାଲିଛି ମରି ॥ -୬

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍
୨୦୧୭୦୨୨୦-୧୨୦୭

ଯେ ଶିକ୍ଷା ସରିଲା ମନେ ଅଛି କି ତା

ସେ ମୋର କଣ୍ଠେ ସ୍ଥିତା

ଛନ୍ଦୋନାମ ଜଣା ବସନ୍ତଚିଳକା

ତା ବର୍ଣ୍ଣସଙ୍ଖ୍ୟା ବତା ।

ସେ ଛନ୍ଦେ ତ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାକ୍ଷର ରହେ

ସେ କେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣକ୍ରମେ

ତା ମଧ୍ୟେ ତଭଜା ଜଗୌ ଗୁରୁ ରଖା

ଧନ୍ୟା ତୁ ବିଦ୍ୟାଗ୍ରମେ ॥

ଅର୍ଥାତ୍:

ପ୍ର: ଯେ ଶିକ୍ଷା ସରିଲା ମନେ ଅଛି ସୁତା?

ଉ: ସେ ମୋର କଣ୍ଠେ ସ୍ଥିତା ।

ପ୍ର: ଛନ୍ଦୋନାମ ଜଣା?

ଉ: ବସନ୍ତଚିଳକା

ପ୍ର: ତା ବର୍ଣ୍ଣସଙ୍ଖ୍ୟା ବତା ।

ଉ: ସେ ଛନ୍ଦେ ତ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାକ୍ଷର ରହେ

ପ୍ର: ସେ କେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣକ୍ରମେ ?

ଉ: ତା ମଧ୍ୟେ ତଭଜା ଜଗୌ ଗୁରୁ ରଖା

ଗୁରୁ: ଧନ୍ୟା ତୁ ବିଦ୍ୟାଗ୍ରମେ ॥

ଛନ୍ଦ: ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍ ସୂତ୍ର:

ସୂର୍ଯ୍ୟାଶ୍ୱୈର୍ମସଜସ୍ତତାଃ ସଗୁରବଃ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳବିକ୍ରୀଡ଼ିତମ୍

SSS IIS ISI IIS • SSI SSI S

by L. Kabi 202605010854

ଶବର କି ଲେଖିବ କବିତା

ଟିକି ଚଢ଼େଇ ତୁ ଚିଟାଇ କେମିତି ଦେଲୁ ହଜାଇ,
କିଏ ସେ ଶବର ଏଡ଼ିକି ନିଷ୍ଠୁର ହୃଦୟ ନାହିଁ ||-୧

ଛୋଟ ମୋ ମନର ଛୋଟଛୋଟ କେତେ କଅଁଳ ଆଶା,
ସଖୀ ପରି ବୁଝୁ ତୁହି ଏକା ମୋର ପ୍ରେମର ଭାଷା ||-୨

ଜୀବ ମାଂସାହରୀ କଠୋର ଶିକାରୀ ମରିଲା ଶର;
ରକତ ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରଭାତ ସଂଗୀତ କି ହେବ ତାର ||-୩

କି ହେବ ତାହାର ସଂସାର ଯାକର ଯାତନା ସ୍ଵର,
ଛାତିର ରୁଧିର ପ୍ରେମପତ୍ର-ଗାରଟଣା ସ୍ଵାକ୍ଷର ??-୪

ନର ପଶୁ ପକ୍ଷୀ କୀଟ ତରୁ ଲତା ମରମ ବ୍ୟଥା
କି ଜାଣେ ଶବର, ସେ କି ଗାଏ ଗୀତ, ଲେଖେ କବିତା ?-୫

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୬୧୨୧୬-୧୯୦୦

ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶମ୍

-

ଶରୀର ଏକ, ଆତ୍ମା ଅନେକ

-

ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣୀଟି ଆତ୍ମା ଏକଗୋଟି

ନିଶ୍ଚୟ ଯଦି କରେ ବାସ;

ତୁମ,ମୋ ଶରୀରେ କୋଟି ଆତ୍ମା ଧରେ

କର ନାହିଁ ଅବିଶ୍ୱାସ ॥୧॥

-

ଶାସ୍ତ୍ର ତ କହୁଛି ଆମ ଦେହେ ଅଛି

କୋଟି କୋଟି ଜୀବକୋଷ;

ଜନମ ମରଣ ଆହାର ଶ୍ୱାସନ

କରନ୍ତି ସେ ଅହର୍ନିଶ ॥୨॥

ଆହୁରି ଅଛନ୍ତି ଦେହେ କୋଟି କୋଟି

ପ୍ରତିଦ୍ରବ୍ୟ ରକ୍ଷାକାରୀ;

ସଭିଜ୍ଞ ଶରୀରେ ଥିବ ନିତ୍ୱନ୍ତରେ

ଆତ୍ମାରୁ ଗୋଟିଏ କରି ॥୩॥

-

ଏବେ ଗଣି କୁହ ଗୋଟେ ପ୍ରାଣୀ ଦେହ

କେତେଗୋଟି ଆତ୍ମା ଧରେ ?

ଆମେ ଗଲେ ମରି କପାଳ ଆଦରି

ଆଉ କେତେ ଜୀବ ମରେ ??୪॥

-

ଲଲାଟେନ୍ନୁ କବି ୨୦୧୮୦୧୧୮୨୩୧୧

ପ୍ରତିଦ୍ରବ୍ୟ = antibody

ଶହୀଦର ବିଦାୟ ପରେ

ହୁଡ଼ି କି ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲ ନାହିଁ ଗଲ ଯେ ଚାଲି ?
ବିକଳେ ବିଳପେ ଅବଳା ବାଳା ଲୋତକ ଭାଲି ||-୧-

ଅମାବାସ୍ୟା ବାସି ଆସିବ, ଅବା ଶିବ-ଜାଗରେ ?
ଠକି ଗଲ ଗେଲି ଝିଅକୁ କହି ଆସିବ ଥରେ ||-୨-

ଏ ସନ ଅଶିଶ ଅସିତ ଶୀତ ନିଶୀଥ ନାଶେ
ବିହ୍ୱଳେ ବଲ୍ଲଭା କାଟିବ କାଳ ମୁକୁଳା କେଶେ ||-୩-

ଶୁଭ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋକ ପୁଲକ ଲୋକେ ଗଲେ ଉଭାସି
ବିଜନେ ବିଧୁରା ବିଧବା ବାଳା ଥିବ ଉଦାସୀ ||-୪-

ଦୃଷ୍ଟୀ ପାଶେ ଦେଶ ହାରିବ ନାହିଁ ଶପଥ କଲ;
ଛାତିରୁ ରକତ ନିଗାଡ଼ି ଗାଡ଼ ନିଦେ ଶୋଇଲ ||-୫-

ରାତି ଗଡେ ଦେଲ ଅରାତି ହାତେ ଜୀବନ ହାରି,
ଜାତି-ପ୍ରୀତି-ଝରେ ତଳତ୍ର ! ତନ୍ମୁ ତଲ୍ଲୀନ କରି ||-୬-

ତୁମ ବଳି ବଳେ ଏ ମାଟି ବାଳା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ-ମଉଳୀ;
ଏ ଦେଶ ସୁତ ମୁଁ ଆନତ ହାତେ ହବିସ ତୋଳି ||-୮-

ବଲ୍ଲଭା=ପତ୍ନୀ; ତଳତ୍ର=ସଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରହରୀ;
ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି ୨୧-୦୯-୨୦୧୬

ଶୂନ୍ୟ-ପ୍ରାଣ

ରୁକ୍ଷ ଏଇ ପଥର ଭିତରେ ଖୋଜିଲି ଅନେକ
ଦିନ ମାସ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ମଧୁର ସେ ତାଙ୍କ
କିନ୍ତୁ ହେ ପଥର
ତୁମ ମୁଖୁ ଶୁରିଲାମି ସ୍ବର || -୧-

ମୃତ୍ୟୁମୟ ଅଭେଦ୍ୟ ଅନ୍ଧାରେ ଭୁଲି ଆପଣାକୁ
ହଜିଲା ସେ ଅତୀତକୁ ଝୁରି ଫଟାଇଲି ବୁକୁ
ବୁହାଇଲି ଲୁହ
ଆତଙ୍କିତେ ଉଠାଇଲି କୋହ || -୨-

ଶୁଣିଲମି ପଥର ପ୍ରତିମା ବୁଝିଲମି କିଛି
ମୁଁ ତ କିନ୍ତୁ ପାରୁ ନାହିଁ ଜମା ହୃଦୟରୁ ପୋଛି
ଅତୀତର ଦାଗ
ମାନ-ଅଭିମାନ ଅନୁରାଗ || -୩-

ଭ୍ରାତୃମୟ କଞ୍ଚନା ଭିତରେ ଚମକେ ନିରେଖୁ
ଭାଷାମୟ ଅଧର-କମ୍ପନେ ଛଳ ଛଳ ଆଖି
ଦିଅ ବା ଇସାରା
କମ୍ପି ଉଠେ ଶରୀରଟା ସାରା || -୪-

ମନ୍ଦ-ମୁଗ୍ଧ ତାଙ୍କି ଉଠେ ମୁଁ ଗୋ ନାମ ତାର ଧରି
ତୁମେ କିନ୍ତୁ ଦିଅନା ଉତ୍ତର, ଭୟେ ଉଠେ ଥରି
ପ୍ରତିଧ୍ବନି ମୋର
ସ୍ବଚ୍ଛ-ପ୍ରାଣେ ଶୁଣେ ବାରମ୍ବାର || -୫-

ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ଫେରିଲେ ଚେତନା ପାରେ ମୁଁ ଗୋ ବୁଝି
ତୁମ ପରି ସହସ୍ର ପ୍ରତିମା ପାରିବି ମୁଁ ସୃଜି
କିନ୍ତୁ ହେ ପାଷାଣ,
ଶୁଷ୍କ ତୁମେ, ଥିବ ଶୂନ୍ୟ-ପ୍ରାଣ || -୬-

ଯେ ଆଶାରେ ଗଢିଲି ତୁମକୁ ରୂପ ଦେଇ ତା'ର
ତୁମେ ତାହା ପାରିବନି ଦେଇ ମୁଁକ ଅବତାର -
ନିଷ୍ପନ୍ନ ମୂରତି,
ମମତାର ନାହିଁ ଏଠି ସ୍ଥିତି || -୭-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୬ ଜୁଲାଇ ୧୯୭୫
ଶ୍ରୀ ହରିଶରଶର୍ମା

ଶୂନ୍ୟ-ପ୍ରାଣ

ରୁକ୍ଷ ଏଇ ପଥର ଭିତରେ ଖୋଜିଲି ଅନେକ
ଦିନ ମାସ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ମଧୁର ସେ ତାଙ୍କ
କିନ୍ତୁ ହେ ପଥର
ତୁମ ମୁଖୁ କୁରିଲାଟି ସ୍ବର ॥ -୧-

ମୃତ୍ୟୁମୟ ଅଭେଦ୍ୟ ଅନ୍ଧାରେ ଭୁଲି ଆପଣାକୁ
ହଜିଲା ସେ ଅତୀତକୁ ଝୁରି ଫଟାଇଲି ବୁକୁ
ବୁହାଇଲି କୁହ
ଆତଙ୍କିତେ ଉଦ୍ଘାରିଲି କୋହ ॥ -୨-

ଶୁଣିଲି ପଥର ପ୍ରତିମା ବୁଝିଲି କିଛି
ମୁଁ ତ କିନ୍ତୁ ପାରୁ ନାହିଁ କମା ହୃଦୟରୁ ପୋଛି
ଅତୀତର ଦାଗ
ମାନ-ଅଭିମାନ ଅନୁରାଗ ॥ -୩-

ଭ୍ରାତୃମୟ କଷ୍ଟନା ଭିତରେ ତମକେ ନିରେଖୁ
ଭାଷାମୟ ଅଧର-କଣ୍ଠନେ ଛକ ଛକ ଆଖୁ
ଦିଅ ବା ଇସାରା
କଣି ଉଠେ ଶରୀରଟା ସାରା ॥ -୪-

ମନ୍ତ୍ର-ମୁଗ୍ଧ ଡାକି ଉଠେ ମୁଁ ଗୋ ନାମ ତାର ଧରି
ତୁମେ କିନ୍ତୁ ଦିଅନା ଉତ୍ତର, ଭୟେ ଉଠେ ଅରି
ପ୍ରତିଧ୍ବନି ମୋର
ଞ୍ଜ-ପ୍ରାଣେ ଶୁଣେ ବାରମ୍ବାର ॥ -୫-

ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ଫେରିଲେ ତେଜନା ପାରେ ମୁଁ ଗୋ ବୁଝି
ତୁମ ପରି ସହସ୍ର ପ୍ରତିମା ପାରିବି ମୁଁ ଘୃକି
କିନ୍ତୁ ହେ ପାଷାଣ,
ଶୁଣ ତୁମେ ଥିବ, ଶୂନ୍ୟ-ପ୍ରାଣ ॥ -୬-

ସେ ଆଶାରେ ଗଢ଼ିଲି ତୁମକୁ ରୂପ ଦେଇ ତା'ର
ତୁମେ ତାହା ପାରିବନି ଦେଇ ମୁଁକ ଅବତାର -
ନିଷ୍ଠୁର ମୂର୍ତ୍ତି,
ମନତାର ନାହିଁ ଏଠି ଛିତି ॥ -୭-

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି
୨୬ ଜୁଲାଇ ୧୯୭୫ | ଶ୍ରୀ ହରିଶରଣମ୍

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବନ୍ଦନା

ଯଶୋଦାନନ୍ଦନ ଶ୍ରୀରାଧାବନ୍ଦନ
ଗୋପିକାଚନ୍ଦନ ବିଶ୍ଵମୋହନ;
ସତ୍ୟଭାମା-ଧବ ସତ୍ୟଭା-ମାଧବ
ସୁଦାମାବାନ୍ଧବ ହେ ଶ୍ୟାମଘନ ।
ବାରେ ଦିଅ ଦର୍ଶନ;
ଧରାଧାମେ କର ଅବତରଣ ॥-୧॥

ରୁକ୍ମିଣୀଗ୍ରହୀତା ଋକ୍-ମଣିର କର୍ତ୍ତା
ରୁକ୍ଷମନହର୍ତ୍ତା ରୁକ୍ମବାହନ;
ଯଜୁର୍ସାମାଥର୍ବ ଅର୍ବୁଦ ନିଖର୍ବ
ଶାସନ-ସଗର୍ଭ ସାମଗାୟନ ।
କର ପାପ ନାଶନ,
ମହୀ ଅବରୋହୀ ଅଧୁନାତନ ॥-୨॥

ଜାମ୍ବବତୀବୃଷ ଜମ୍ବକ ପୁରୁଷ
ମହିଷ ମହେଶ କାଳିନ୍ଦୀବର;
ପାଣ୍ଡବ ପୋଷକ ଶାଣ୍ଡବ ନାଶକ
ପୁତନା ଶୋଷକ କାଳୀୟବୈର;
ସତ୍ୟାଲକ୍ଷ୍ମଣାକାନ୍ତ;
ଭଦ୍ରାମିତ୍ରବୃନ୍ଦା ଜୀବିତନାଥ ॥-୩॥

ଷୋଡଶ ସହସ୍ର ଶତ ସାମୟୁତ
ସହାସ୍ୟ ସେବିକା ଗୋପିକା ସାଜି
ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତ ତ୍ରିଗୁଣ ସହିତ
ନିତ୍ୟ ବଂଶୀଭୂତ ସାଥେ ବିରାଜି;
ନିତ୍ୟ ବଂଶୀ ନିଃସ୍ଵର
ରାଧା କରି କର୍ଣ୍ଣେ କୋଟି ଅନ୍ତର ॥-୪॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି - 201710012240

Golden Chariot Krishna Stock
Photos - Free & Royalty-Free...

ସମସ୍ତଙ୍କର ଆତ୍ମା ନ ଥାଏ

ଗାଈକୁ ମାଇଲା ଯିଏ ସିଏ ତ ନିଷ୍ଠୁରଟିଏ,
କେବେ -- ମାରିବାକୁ ଦେବି ନାହିଁ ଗାଈ;
ଛେଳି -- ମାରି ଖାଅ, ଆମ୍ବା ତାର ନାହିଁ ||-୧
ପାଠପଢ଼ା ଝିଅ ପୁଅ କିଏ ସେ ପଢ଼ିଛ କୁହ
କେଉଁ -- ବୈଜ୍ଞାନିକ ବହିରେ ଲେଖିଲେ,
ଛେଳି -- କୁକୁଡ଼ାର ଆମ୍ବା ଦେଖୁଥିଲେ ||-୨
ଗାଈ ପୂଜି ନିତି ନିତି ଜାଣ କି ବଳଦ ଛିତି?
ତାକୁ -- ଛୋଟ ବେଳୁ କରି ନପୁଂସକ;
ନେଇ -- କ୍ଷେତରେ ମୁଁ କରିଛି ସେବକ ||-୩
ଯିଏ ଦେଖୁଅଛ ମାଛ ଦେଖୁଥିବ ଆଗପଛ
ତାର -- ଦେହ ସାରା ଭରିଅଛି କାତି;
ପଥ -- ନାହିଁ: ଆମ୍ବା ପ୍ରବେଶି ନାହାନ୍ତି ||-୪
ଛେଳି କୁକୁଡ଼ାରୁ ମାଛ କଙ୍କଡ଼ାଦି ଯା' ପାଉଛ
ସବୁ -- ଧରି ମାରି ଖାଅ ନିର୍ବିତାରେ;
ଆମ୍ବା -- ନାହିଁ, ପୀତା ଲାଗିବ କାହାରେ ?-୫

ଲଲାଟେନ୍ଦ୍ର କବି ୨୦୧୭୧୦୧୨୨୦୧୭

ସମାନତା

ସଭିଜି ଦେଇଛି ଧାତା
ଯାହାର ଯା ଭଲ ହୁଏ
ସର୍ବେ ଏକା କର୍ମ କଲେ
ଅଭାବ ଆନ ଉପାଦେ
ସଭିଜି ତେହେରା ଏକା
ତା' ହେଲେ ତ କାହାରିକି
ସର୍ବେ ଯଦି ଏକା ଚିଜ
ସେ ଚିଜ ଚାହିଦା କିଆଁ
ସଭିଜିର ଘରେ ଥିଲେ
ସୁନା ଚୋରି କରି କେହି
ଗଦା ଗଦା ସୁନା ହେଲେ
ଢେଲା ବଦଳରେ ହେବ
କବି ଚିତ୍ରକର ଶିଳ୍ପୀ
ନିରାଦର ପଡିଥିବେ
ବିଧାତା ମଥାରେ ବୁଦ୍ଧି
କଳା ତଥା କଳାକାର
ସଭିଜୁ ନିୟମ ଗତି
ସୁନ୍ଦରତା ପ୍ରତି ହେବ

ବିଭିନ୍ନ ଶକତି,
ତହିଁ ଦେଉ ମତି ।୧
ଏହି ହେବ ଫଳ:
ରହିବ ପ୍ରବଳ । ୨
ହେବ କିସ ପାଇଁ?
ଚିହ୍ନି ହେବ ନାହିଁ ! ୩
ଦେବେ ଉପୁଜେଲେ,
ନ ଯିବ ଉଭେଇ ? ୪
ସୁନା ହାଣ୍ଡି ହାଣ୍ଡି,
ଯିବେ ନାହିଁ ଫାଣ୍ଡି । ୫
ସେ ହେବ ଅଲୋଡା,
ମାମୁଁଙ୍କୁ ଫୋପଡା । ୬
ସର୍ବେ ହେଇ ଗଲେ,
କଳାକାର ପଲେ । ୭
ଥୁବାରୁ ପ୍ରବଳ
ରଖିଛି ବିରଳ । ୮
କହିଲେ ସମାନ,
ଅନ୍ୟାୟ ବିଧାନ । ୯

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୧୯୧୨୨୯୧୮୨୫

ସର୍ପ ଦର୍ପୁର ଓ ବ୍ୟାଧପତଙ୍ଗ ବା କଙ୍କି କଥା

ଗୋଟା ଗୋଟା ମନ୍ତ୍ରୀ ନେତା

କରୋନା-ଭୋଜନେ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନିମଗ୍ନତା

ଜନତା-ଦମନେ ॥ ୧

ସର୍ପମୁଖେ ଦର୍ପରିକ

ପରାଣ ବିକଳେ ।

ଗିଳୁଛି ବ୍ୟାଧପତଙ୍ଗ

ଦେଖ ହେ ସକଳେ ॥ ୨

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୨୦୨୦୦୯୨୫୧୩୧୧

ସୈନିକସ୍ଥଳ ଇସ୍ରାଏଲ୍ 257

ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ଟା ନୁହେଁ ଆଦୌ

ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡଳ ।

ଆମେରିକାର ସେ ସ୍ଥାନ

ସୈନ୍ୟପୀଠ ହିଁ କେବଳ ॥ 1

ମଣ୍ଡଳ= ଦେଶ; ସୈନ୍ୟପୀଠ= army base;

ଅଣୀ ବର୍ଷ ତଳେ ସୃଷ୍ଟ

ବାସହୀନଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ।

ଯୋଗାଇବାକୁ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ

ବସ୍ତାହାରାଦି ସାଧନ ॥ 2

ସଂଗ୍ରାମ= ଆଗ୍ରାମ;

ସେ ପୁଣି ପ୍ରଭୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ

ଜିତେ ଦେଶ ରଣସ୍ଥଳେ ।

ଦିଏ ଦେଶ ପରେ ଦେଶ

ପ୍ରଭୁଶ୍ରୀପାଦକିଞ୍ଚିତ ॥ 3

କିଞ୍ଚିତ= ପଦ୍ମ;

ଆମେରିକାର ସେ ଦାସ

ଅନ୍ଧଭକ୍ତଙ୍କ ପୂଜିତ ।

ତା ଲାଗି କରିବେ କାଳେ

ନିଜ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିତ ॥ 4

ନିଜ ଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଯେ

ଅବଦାନ ବିବର୍ଜିତ ।

ମସ୍ଲିମ୍ ସଙ୍ଗେ ଲଢେ ବୋଲି

ଇସ୍ରାଏଲ୍‌କୁ ମଣେ ମିତ ॥ 5

ଏତେ ନିର୍ବୋଧ ଏ ଅନ୍ଧେ

ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ ଉପମାଟିଏ ।

ଦିଶେ ନାହିଁ ଘରେ ପାଣି

ପଣି ହେଲାଣି ଅଶ୍ୱିଏ ॥ 6

ଅପେକ୍ଷେତ୍ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ- କଥା
ବା
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଦୁଃଖ

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଭାଳେ, ଏ କି ପକ୍ଷାଣୀ ଜନନୀ,
ପୁତ୍ରକୁ 'ବିଜୟୀ ଭବ' କହି ପାରିବନି ? ୪୪୮
ଆତ୍ମ ଗାନିଷ୍ଠାନ ପାହାଡ଼ରୁ ଧରିଥିଲେ ଭୀଷ୍ମ,
ସେଇଠି ବିଚାରୁଥିଲା ବର୍ଷା ଶୀତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ || ୪୪୯
ଧରା ପତି ବାହାହେଉ ରାଜପରିବାରରେ,
ଅନ୍ଧୁଣୀ ଏ ଆଖି ଆଉ କାହା କହିବାରେ ? ୪୫୦
ଶକୁନି ଏହାର ଭାଇ, ମାତେନା ତା ଛାଇ,
ଏ ବୁଝିବ ପୁତ୍ରମନ? ମୋତେ ଲାଜ ନାହିଁ || ୪୫୧
ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା ରକ୍ତପିଣ୍ଡ, ଏତେ ଉଗ୍ରମନା,
ଭଏ କି ବୁଝିବ ପୁତ୍ର- ପ୍ରସବ ବେଦନା ? ୪୫୨

ସେ ପିଣ୍ଡ ଛିଟିକି ଶହେ ଶହେ ଭାଇ ଜନମିଛୁ
ଆମ ସାଥେ ଛଟପଟ ଅବଳା ଝିଅକୁ ବି ଏ
ଆମର ବଇରୀ ସବୁ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କୃପାଚାର୍ଯ୍ୟ
ଅଜ୍ଞାନବସ୍ତୁ କୃଷ୍ଣ ଯା ହୃଦେ ଜାରିବ କାହୁଁ
କଣ୍ଠ ମୋର ପ୍ରିୟ ସଖା, ସୁତର ମହତ୍ବାକାଞ୍ଛା
ମାତୁଳ ଶକୁନି ମୋର ମୋ ଲାଗି ଖେଳନ୍ତି ପଶା
ଫଳିଲେ ଫଳିବ ଯାହା ଫଳିବ କରାବି ନାହିଁ
ଫୁଲ ଗାମଲାରେ ମହା ହାମଲାରେ || ୪୫୩
ଭଗିନୀ ଦୁଃଶୀଳା, ମାରି ଦେଲା କୀଳା || ୪୫୪
ୟାର ଅତି ପ୍ରିୟ, ସର୍ବେ ପୂଜନୀୟ || ୪୫୫
ଏହାର ଦେବତା, ଚନ୍ଦ୍ରମମତା ? ୪୫୬
ତାକୁ ପଚାରେନା, ଏ ବୁଝିବ ଛେନା ! ୪୫୭
ବାଡ଼ବ ହିତୈଷୀ, ମାନସ ନିବେଶି || ୪୫୮
ଅଛି ମୋ କପାଳେ, ଯାକୁ କହିବି କାଳେ || ୪୫୯

ଲଲାଟେୟ କବି ୨୦୧୯୦୮୦୭୧୩୦୦

ସ୍ୱଦେଶକୁ ପ୍ରେମ କର

ନାହିଁ କେ ମନୁଷ୍ୟ,
ଜନ୍ମଦାସ୍ୱଦେଶ
ନିମିତ୍ତ ଯା ପ୍ରେମ ନାହିଁ ।
ମୋତି ବେଶି ପ୍ରୀତି
ବାକି ଦୀନମତି
ଭାବନ୍ତି ନିର୍ବୋଧ ଭାଇ । 1

ଅଯଥାରେ ତେଣୁ
ବାଉଥାନ୍ତି ବେଣୁ -
ସ୍ୱଦେଶକୁ ପ୍ରେମ କର;
ପରୋକ୍ଷରେ ଗର୍ବ
କରନ୍ତି ପୁଙ୍ଗବ -
ତୁମରୁ ମୁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର । 2

ଅନ୍ୟକୁ ଏ ପରି
ହେୟ ଭାବ କରି
କହିବାଟା ଭଲ ନୁହଁ,
କେହି ଲେଖେ କେହି
ଲେଖୁ ପାରେ ନାହିଁ
ସର୍ବେ ମାର ସୁନା ପୁଅ । 3

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

202407070548

ହତାଶ ପ୍ରେମିକ ଗୀତ

ଆସିବ ଆସିବ ବୋଲି ଗୋ
ତୁମେ, ଚାହିଁଛି ବାଟ ।
କେତେ କାଳ ଲୁଚି ରହିବ
କୁହ କରି କପଟ ॥-୧
ବସି ବସି ଏକା ଏକା ମୋ
ଦିନ ଯାଉଛି ବିତି ।
ଜଣା ତ ପଡ଼ୁ ନି ସକାଳ
ସଞ୍ଜ ରାତି ପାହାଡ଼ି ॥-୨
ଥରେ ଆସି କୁହ ପଦଟେ
କେବେ ଜୀବନେ କଥା ।
ହସି ଦିଅ ଆସି ଥରଟେ
ପୋତି ତଳକୁ ମଥା ॥-୩
ସରି ତ ଯାଇଛି ସପନ
ମରି ଯାଇଛି ଆଶା ।
ସହି ପାରେ ନା କି ପାରେ ନା
କହି, କି ଲୋକହସା ॥-୪
ଆଉ କେ ଏ ପରି ରହିବ
ଚାହିଁ କହିବ ତୁମେ ।
ଏ ଜନମ ଛାଡ଼ି ପାଇବ
ନାହିଁ ସାତ ଜନମେ ॥-୫

ଛାଡ଼ି ଯାଅ ନାହିଁ ଆଶା ଗୋ
ଦୀନ-ଜୀବନ-ଧନ ।
ତୁମ ବିନା ବିଷ ଜୀବନ
ଆସେ ନାହିଁ ମରଣ ॥-୬
ଚିରା ଲୁଗାଟିକି ଗଲ କି
ଭୁଲି, ରଖୁଛ ମନେ ?
ପୋଛିଥିଲି ତୁମ ଆଖିରୁ
ଲୁହ ସେଥିରେ ଦିନେ ॥-୭
ଧୋଇ ନାହିଁ ସେହି କନା ମୁଁ
ରଖୁଅଛି ସାଇତି ।
ଆସିଲେ ଦେଖିବ ସେ ମନ-
ଲୋଭା ଅଭୁଳା ସ୍ମୃତି ॥-୮
ମୋ ଲାଗି ନୁହଁ ସେ ଲୁହ ଗୋ
ସେ ତ ମୁକୁତା ବିନ୍ଦୁ ।
ଅନ୍ଧାର ଉଆସ ରାତିରେ
ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣମା ଇନ୍ଦୁ ॥-୯
ଯେବେ ଚାଲିଯିବ ଏ ବାଟେ
ସବୁ ଲାଗିବ ନୂଆ ।
ପୁରୁଣା ପୀରତି କାହାଣୀ
ମନେ ପଡ଼ିବ କିଆଁ ॥-୧୦

ନୂଆ ବାଟ ଘାଟ ବଜାର
ବଡ଼ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ବତୀ ।
ଦେଖୁ ଆଖି ଲାଖି ରହିବ
କୋଠା ବାଡ଼ି ବସତି ॥-୧୧
ନୂଆ ସେ ସଡ଼କ ପାଖେ ମୋ
ଭଙ୍ଗା ପୁରୁଣା ଘର ।
ଚାଳ ମେଲା ଚାନ୍ଦ ଆଲୁଅ
ତୋପା ଘର ଭିତର ॥-୧୨
ଭସା ବଦଲର ଭିତରେ
ଶଶୀ, ତା ସଥେ ଡରା ।
ଲୁଚକାଳି ଖେଳ ଦେଖିବ
ତୁମେ ଆସିଲେ ପରା ॥-୧୩
ଶୁଣୁ ତ ନ ଥିବ ତୁମେ ମୁଁ
ଏକା ଯାଉଛି କହି ।
ହସି କହୁ ତୁମ କାଳକ
ମୁଁ ତ ବସିଛି ଚାହିଁ ॥-୧୪
ଶୀତ ଗାଡ଼ି ଚଢ଼ି ମାଡ଼ି ଯା
ଭିଡ଼େ ଗଡ଼ାଇ ଚକ ।
ଛାତି ତଳ ଚାଟି ଥାଉ ମୋ
ସାଥୀ ଜୀବନ ଯାକ ॥-୧୫-
--ଶେଷ--
ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି ୩୦-୦୭-୨୦୧୭

ହତଭାଗା ତଟବାସୀ

ଆଦ୍ୟ ବାସରୁ ଲାସ୍ୟଦେବୀର ନିମ୍ନଗା ଅନୁଚରୀ !

ତୁମେ କି ବୁଝିବ ଶାର୍ବରିକର ସ୍ବପ୍ନର ଜାଦୁଗରୀ?

ଦିଶାର ଅନ୍ତ ପାରେ;

ଦେଖୁଛ କି କେବେ ଆଶାର ରଶ୍ମି ନିଝୁମ୍ ଅନ୍ଧକାରେ ? ୧||

କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସାରି ଶୁଣ ସଙ୍ଗାରୀ ଅବଗୁଣନ ଖୋଲି;

ପ୍ରତ୍ୟାଶିନୀକୁ କହିଲେ କି ହେବ ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ଏ ବୋଲି?

ଶୁଣି ନିଅ ବାର ବାର -

ଆହାର ନିଦ୍ରା ବର୍ଜି ପାରେ ମୁଁ ସେହି ମୋର ହୃଦୟର || ୨||

ତୁମ ଅନ୍ତର- ସିନ୍ଧୁ ଲହରେ ବଜାଇଛ ଯେଉଁ ବେଣୁ ଗୋ,

ସେ ଏକା ବୁଝିବ ଯିଏ ଗଣିଥିବ ଗୋଟି ଗୋଟି ତାର ରେଣୁ ଗୋ !!

ମୁଁ ସେ ହତଭାଗା ତଟବାସୀ,

ଚଢ଼ି ଯିଏ ତୁମ କାମନାର ଦୁମ ଗଣିଛି ପତ୍ର ରାଶି || ୩||

:ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୮୦୧୦୧୦୫୪୨

ହେଜ ଶୁଭାଶିଷ

ସାଗର ଗରଭୁ ମୁକ୍ତାଶିଏ ପରି

ଜନଯୁଥ ମଧୁଆଶିଛି ଉଦ୍ଧରି ।୧॥

ବିରସ କାନନେ ବାସିତା ମଲ୍ଲିକା

ପ୍ରିୟଙ୍କା! ତୁ ସେହି ଈଶ୍ବିତା କଳିକା ।୨॥

ପାଶେ ଯେତେ କାଳ ଥିବି ମୁହିଁ ମାଳୀ

ମୂଳେ ତୋର ଜଳ ଦେଉଥିବି ଢାଳି ।୩॥

ଧୀରେଧୀରେ ବଳ କରି ନେ ସଞ୍ଚୟ

ଗଢି ଯା ସହଳ ଗୀତିକା ନିତୟ ।୪॥

ତେଜି ବୈମନସ୍ୟ ତେଜି ତନ୍ମାଳସ

ବିତରି ସୁବାସ ବଦାଅ ସୁଯଶ ॥୫॥

ଲଲାଟେନ୍ଦୁ କବି

୨୦୧୭୧୨୨୨୦୪୧୪

